

UAN

SIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO

PA6135
C7
18
1897
CIÓN GENERAL DE BIBLIOTECA

ONOM

897

MUSA AMERICANA
— SEU —
De Deo Carmina

AD USUM SEMINARIJ LEONENSIS,

Thomae Baron et Morales

Leonensis Episcopi

— DILIGENTIA REIMPRESSA —

LEON.—1897.

TIP. APDO Z. IZQUIERDO.

0583

29

1080018736

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Musa Americana

—SEU—

DE DEO CARMINA

AD USUM SEMINARII LEONENSIS

Thomae Baron et Morales

Leonensis Episcopi

• DILIGENTIA REIMPRESSA •

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEÓN

de Lecea Valverde y Tellez Capilla Alfonsoina
LEON.—1897. Biblioteca Universitaria

TIP. APUD Z. IZQUIERDO.

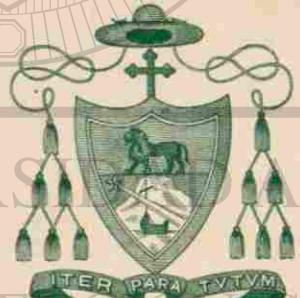
40583

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

Immisit in os meum canticum novum, carmen DEO Nostro.

Ps. 39 V. 4.

EX LIBRIS
HEMETHERII VALVERDE TELLEZ
Episcopi Leonensis

PAT 6135

M 8

1897

JOANNES BENEDICTUS GAMARRA

LECTORI S. S.

MUSAS (ut ait Cardin. de Polignac) (a) ad vera vocare, et quasi postliminio restitutas, ab inanibus, ac propudosis fabulis, ad DEUM, et ad Mysteria Christianæ Religionis adducere, id vero est, quod pauci hactenus bono omine, et successu tentarunt. Jacobus Sannazarius scripsit de Partu Virginis libros tres. Hieronymus Vida Episcopus Albanus Christiadem libris sex, et hymnos. Atque hi fere duo sunt, qui publico suffragio Principes habentur, et qui proprius quam cæteri omnes Virgilium sequuti esse merito suo existimantur. Sed tamen Sannazarius gravem Eruditorum reprehensionem incurrit, tum quod Sacra profanis temere miscuerit, tum quod multa, non ea qua par erat dignitate tractaverit. Exempli gratia Deiparenti Virgini ad crucem stanti hæc affingit. (b)

Crudeles terras, crudelia dicit
Sidera, crudelem sese, quod talia cernat
Vulnera saepe vocat: tum luctisono ululatu
Cuncta replens

Et post pauca:

[a] Anti Lucret. Lib. 1. V. 22.

[b] Lib. 1. a V. 339.

003339

II

*Cui querar? O tandem dirae me perdite dexterae
Me potius, (siqua est pietas,) immanibus armis
Obruite: in me omnes effundite pectoris iras.*

At hæc (nequid dicam asperius) absurdâ sunt,
et a constantia Virginis alienissima, et ad Euryali matrem putidius perversa imitatione con-
ficta.

Neque multum ab his distant, quæ *Vida* lo-
quentem Virginem inducit: (a)

Addite me me
*Huic etiam si qua est pietas, et figite trunco
Aut vos o! montesque feri, quaeque ardua cerno
Me supra frondere cacumina, parcite quaeso
Vos saltem, vos o! nostro exsaturata dolore
Respicite, et miserae tandem succurrite Matri.
Nunc nunc praecipiti casu convulsa repente
In me unam ruite, et tantos finite labores.*

Decente hæc Virginem? An non sunt accom-
modatoria, ac fortassis elegantiora quæ de eo-
dem argumento hīc? (b)

*Stabat, perque genas mutae lacrymae, atque silentes
Ibant. Nec planctu, nec foemineo ululatu
Obstrepit. Infandum, dirum, immensumque dolorem
Pectore conclusum, laniantem viscera, totum
Sustinuit. Materque, eademque tenerrima Virgo
Stabat; cum totus rueret, pessum iret et Orbis
Mira ingens, et digna Dei constantia Matre!*

(a) Christ. Lib. 5.
(b) Carm. VI.

III

Porro silentium hoc, et veritati multo magis
consentaneum est, et modestiæ, dignitatique
Virginis melius consulit, et dolorem cæteroqui
præsefert acerbiorem, grandioremque.

De vulnere lateris hæc *Vida*: (a)

*Hic ausus solus latō cui lancea ferro
Longinus sanctos riolare ignobilis artus
Irruit, et longa transververat abiēte costas.
Intepuit ferrum, Sanctum ebibit hasta cruem.
Vulnere quo perhibent bicoloris fulminis instar
Et purum laticem, et rōrem exiliisse rubentem.
Diluta est humus, erubuerunt gramina circum.*

Hæc Pöeta Americanus: (b)

*Ruptum etiam pectus. Vulnus crudelius hoc est.
Postremum ediderat gemitum, expiraverat, et jam
Mors erat in vultu, palam erant restigia mortis;
Et tamen immanis tentavit lancea Pectus,
Ultima scrutatum est ferrum penetralia cordis;
Si qua lateret ibi vitae pars ulla superstes.
Ferrum crudele! Et multo ah! crudelius ipso
Clavorum ferro! Nihil oh! crudelius unquam!*

Utra horum sint elegantiora? Utra legentium
animos vividius tangant, et pietatem citius ac-
cendant? Hoc enim vero est, quod subtilioris
palati hominibus judicandum relinqu. Neque
enim ego is sum, qui possim sententiam ferre:
neque hanc unam alteram, de multis quas pos-

(a) Christ. Lib. 6. a V. 61.
(b) Carm. VI.

IV

sem comparationem institui, ut *Vidae*, aut *Sannazario* Poetis clarissimis quidquam detrahant; sed eo duntaxat, ne quis me iniquum existimet, si quæ typis do carmina quodammodo exoscular.

Ægre illa ab Auctore extorsi, ect. ut quod res est fatear pene subripui. Neque me furti pœnituerat. In his enim multa tractantur Religio-nis nostræ Mysteria, et fere omnia, quæ de Deo cognoscimus, et appellamus *Attributa*, nunquam antea, quod sciam carminibus donata. Hæc au-tem ita scripta sunt, ut primum pietatem erga DEUM ardentissimam, deinde nativum latini sermonis nitorem, et carminis elegantiam spi-rent ubique. Neque tam magno numero, aut mole sunt, quæ pueros obruant, terreantve, quo-minus possint omnia ad linguam suam vertere, et penitus intelligere, et memoriter etiam tene-re. Quæ qui fecerint mirum quantum Religio-nem, Pietatemque animis suis imbibent. Nam ut sumus tenacissimi eorum, quæ rudibus annis percepimus, occurrit identidem grandioribus Carmina illa quæ pueri didicerunt: et aliud a-gentibus, nolentibusque, ac pene invitis ignicu-los pietatis injicient.

Atque his ego rationibus adductus, nolui mihi uni, quæ pio furto subduxeram avarus retinere; sed ad communem utilitatem, præcipueque ad informandam, et erudiendam, et Juventutem Collegii nostri Salesiani publici juris facienda esse omnino existimavi.

ERUDITISSIMI

D. JOANNIS LAMII

ECCLESIASTICAE HISTORIAE PROFESSORIS,
JOSEPHI II. CAESARIS, MAGNIQUE ETRURIAE DUCIS
THEOLOGI,
AC BIBLIOTHECAE RICCARDIANAE PRAEFECTI

EPISTOLA.

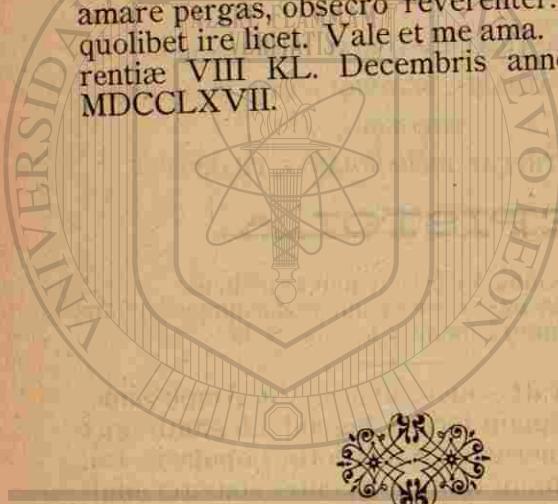
Clarissimo Viro D. Joanni Benedicto
Gamarra et Davalos Scientiarum, bonarumque artium
amatori, Joannes Lamius S. D.

Ago tibi gratias incredibiles, Vir Amplissime, quod mihi copiam feceris legendi elegantissima Carmina Americani Sacerdotis popularis tui, quæ non animum tantum legentis suaviter mul-cent; sed veram etiam Religionem potenter insinuant, et pietatem erga Deum mirabiliter ex-citant. Miratus sum Romanas Musas non invit-as in Orbem immenso mari ab Orbe nostro sejunctum feliciter, bonisque avibus se trajecisse; ibique, humaniter exceptis, Latinam Poesin a peregrinis exterisque hominibus adeo studiose excoli et exerceri. Hinc tanti Poetæ honori merito et convenienter Virgilianum illud usur-paverim:

Tale tuum nobis Carmen, divine Poeta,

Quales sopor fessis in gramine, quale peræstum
Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo.

Prosperam et utilem apodemiam per Italiam
nostram Tibi auguror; et cum patriam tuam
reversus fueris, noli mei, hominis Tibi addictissimi,
oblivisci, sed, etsi tam longe dissitum, ut
amare pergas, obsecro reverenter: menti enim
quolibet ire licet. Vale et me ama. Dabam Flo-
rentiae VIII KL. Decembris anno Pub. Sal.
MDCCCLXVII.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE

PRAESENTIA.

Quis ergo nos separabit?
neque mors neque vita ne-
que creatura alia poterit nos
separare.

Ad Rom. 8. VV. 35, 38, 39.

CARMEN I.

O ubinam es? Plus dimidio divellimur orbe
Atque mari immenso est meus a me avulsus *A-*
(lexis.)

O ubinam es? Demens, inter suspiria, rursus
Ingemino. At nec respondet, neque me audit *A-*
(lexis.)

5 Et perdolacrymas frustra, etsuspiria perdo.
Ergo abijsti, et me potuisti linquere solum
Crudelis! Sed nec fuit o! crudelis *Alexis*,
Nec potuit: nollens ille, atque invitus abivit.
Esto; abiit sed enim procul ille, avulsus et a me
(est.)

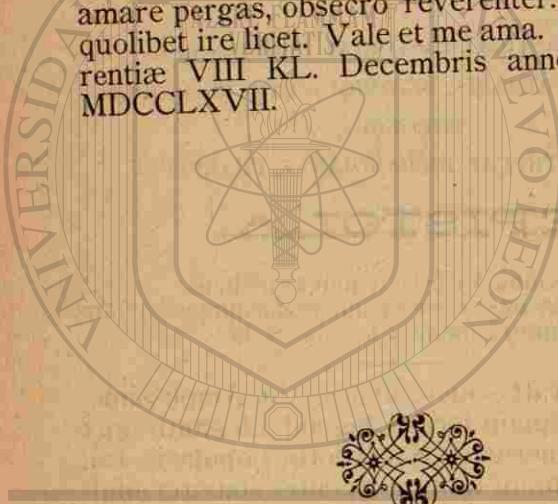
10 Et neque in amplexus ruere, et nec jungere
(re dextram)

Jam possum, nec saltem audire et reddere vocem.
Ad Solem plerunque amens convertor, et: O tu
Sol felix! Fortasse videt nunc te quoque *Alexis*.
Infelix infelicitis solamen amoris!

15 Este mihi, et tu o sol, et coeli, et sidera
(testes:

Quales sopor fessis in gramine, quale peræstum
Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo.

Prosperam et utilem apodemiam per Italiam
nostram Tibi auguror; et cum patriam tuam
reversus fueris, noli mei, hominis Tibi addictissimi,
oblivisci, sed, etsi tam longe dissitum, ut
amare pergas, obsecro reverenter: menti enim
quolibet ire licet. Vale et me ama. Dabam Flo-
rentiae VIII KL. Decembris anno Pub. Sal.
MDCCCLXVII.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE

PRAESENTIA.

Quis ergo nos separabit?
neque mors neque vita ne-
que creatura alia poterit nos
separare.

Ad Rom. 8. VV. 35, 38, 39.

CARMEN I.

O ubinam es? Plus dimidio divellimur orbe
Atque mari immenso est meus a me avulsus *A-*
(lexis.)

O ubinam es? Demens, inter suspiria, rursus
Ingemino. At nec respondet, neque me audit *A-*
(lexis.)

5 Et perdolacrymas frustra, etsuspiria perdo.
Ergo abijsti, et me potuisti linquere solum
Crudelis! Sed nec fuit o! crudelis *Alexis*,
Nec potuit: nollens ille, atque invitus abivit.
Esto; abiit sed enim procul ille, avulsus et a me
(est.)

10 Et neque in amplexus ruere, et nec jungere
(re dextram)

Jam possum, nec saltem audire et reddere vocem.
Ad Solem plerunque amens convertor, et: O tu
Sol felix! Fortasse videt nunc te quoque *Alexis*.
Infelix infelicitis solamen amoris!

15 Este mihi, et tu o sol, et coeli, et sidera
(testes:

Nunquam ego jam deinceps demens et stultus
(amabo)
Mortalem, qui me invito a me possit abire.
O DEUS! O ubinam non est Tu? Numine com-
(ples)
Cuncta tuo. Tu semper ades, tu semper ubique es.
20 Omnia cum possis; tamen ipse a me pro-
(cul esse
Non potes; atque etiam nolles etsi hoc quoque
(posses.
Nam memini, cum delicias *mecum esse* solebas
Ipse vocare tuas. Quanta indulgentia amoris!
Qui te amat, Alme DEUS, quando ad te flet-
(ye gemitve
25 Audis, et sanctas lacrymas, quas mittimus
(ad te
Excipi se manu omnipotente, si quae recondis:
Et vel lacrymulæ sua confers præmia vili.
Arcanos etiam gemitus, quos necdum ego sensi
Præsentis (a) prior, et prævertis vota benignus.
30 Quis me, dulcis Amor, Deus alme, avellere
(possit
A te? circumstent me enses, sævæque secures,
Quæque alia in cædes cudit Mars impius arma:
Ridebo: non ista DEUM a me avellere possunt.
Conjurant imis excitæ ab sedibus umbrae
35 Tartareae, pandat rabidus tria Cerberus ora,
Tisiphone intortos pro crinibus explicit angues,
Omnia Cocytii exsurgent crudelia monstra:
Ridebo; non ista DEUM a me avellere possunt.

(a) Praeparationem cordis eorum audivit auris tua.
Ps. 10. Secundum Hebreos V. 17.

En fremit, et concussa suo prope cardine tellus
40 Excutitur, reboat, nutat tota, omnia susque
Deque ruunt, montes volvuntur, corruit orbis:
Interea et cœlum pavitantem fulminat orbem,
Aer inhorrescit tonitru, immensoque fragore,
Eripuere diem nubes; nox atra repente

45 Incubuit, lux, praeterquam dant fulmina,
(nulla est.
Ridebo: non ista DEUM a me avellere possunt.
Pallida mors en armata arcu, armataque falce
Irruit, et frendens, et inexorabilis, arcu
Me petit, et certam torquet, celeremque sagittam:
50 Ridebo placidus multum, irrideboque mor-
(tem:
Nam neque tu, mors saeva DEUM a me avel-
(re possis.
Pigra venis, pigra et est tibi falx, pigraeque sa-
gittæ.
O quoties te suspiravi, teque vocavi!
O bene, quod tandem venisti! Vincula rumpe

55 Corporis, ut possim tetro hoc e carcere
(missus,
Usque meum contemplari Dominumque Deum-
(que,
Et coram aspicere, et coram placidissimo amore
Usque frui, et Sanctos proprius bibere ebrius i-
(gnos.
Alme DEUS, solus tu me non deseris unquam
60 Nec procul es: nam si vivo, in te vivo, fruor-
(que
Lumine: si terrae pertaesus, sumpsero pennas,

Perque iter insuetum totas Maris arduus un-
das (a)
Tranaro; tua me manus, et tua dextera ducet: (b)
Si coelos ascendo audax, descendove ad ima,
65 Ecce ades, atque ubivis dextram mihi por-
gis amicam.
Denique si morior; non me ipsa in morte relin-
(quis:
Dimidium quandoque mei mors dividet a me,
Dividet, avelletque a mente superstite corpus;
Sed non te avellet, nec te a me dividet umquam.
70 O DEUS o! Nimium felix est qui te amat
(unum!
Quisquis es, ah! hominum jam hinc obliviscere
(amores:
Unus abesse nequit DEUS, et DEUS unus aman-
(dus.

BENEFICENTIA.

Cum ipse det omni-
bus vitam, et inspira-
tionem et omnia.

Act. 17. V. 25.

CARMEN II

Ergo meos (fateor tandem) malé perdidi amores.
Poenitet ah! Quamquam mihi nec crudelis *Alexis*
Nec fuit ingratus: bené respondebat amori
Ut mos est hominum, felicem saepe vocabant
5 Qui procul usque meum contemplabantur
(amorem.

Ipse ego conabar me fallere, et esse beatus
Ipse mihi, et felix fortunatusque videri:
Nam quid plura velis quidve optes? Ardet *Alexis*,
Castus amor dulces flamas alit, et te amat ille

10 Et te amat ille magis, quam tu fortassis
(Alexim.

Haec ego; et interea tamen impatientia sisti
Pectore, rumpebant pectus suspiria multa,
Perque oculos fusus lacrymis dolor ibat obortis.
Nescio quos tristes in corde expertus hiatus,
Nescio quod vacuum grande, impatiensque re-
(pleri,

Flebam, nec poteram, quamvis conarer, amorem
Solari ipse meum, meque ipse putare beatum.
Nempe hominem tandem, fuit hoc et crimen, a-
(mabam.

(a) Ps. 138. VV. 9. 10.
(b) Ps. 138. VV. 9. 10.

Tu DEUS, alme DEUS, solus tu dignus amari,
20 Solus Tu humani cordis sincera voluptas.
In te uno felix demum, placidusque quiescit
Noster amor, totus quotus est tibi debitus uni.
Caetera sunt miseri, et vacui ludibria amoris.
Tu me solus amas. Nam quis Pulcherrime rerum
25 Quis nisi tu me unquam, quis me, Te prae-
(ter, amavit?)
Tu sine me felix et eras, semperque fuisses;
Alta ego, et horrenda nihili caligine mersus
Totus eram; grandi mersum tu voce vocasti,
Audivique tuam vocem, emersique vocatus
30 E nihilo: hoc ego eram sine Te, semperque
(fuisse).
Tu mihi quod vivo, quod sum, DEUS alme, de-
(disti;
Et das nunc: nisi enim tua me pia dextra teneret;
Protinus in nihilum rursus revolutus abirem.
Quocumque aspicio, ecce tuis sunt omnia plena
35 Muneribus: qui me involvit circumfluis aër
Praesto est, et mitis se se pulmonibus infert,
Sanguis ut inde novis auctus vitalibus auris
Ire redire queat, facilisque subire meatus
Angustos, quibus it subtus, circumque supraque.
40 Magnum jussisti Solem hunc mihi fundere
(lucem:
Perque vices, veluti intentum ad mea commoda
(nasci,
Atque mori, et tunc coelo alias accendier ignes,
Qui mulcere oculos, possintque reducere somnos.
Quin subjecisti mihi Tu quae cuncta creasti: (a)
45 Idcirco et docilis supponit terga elephan-
(tus.

Et se subdit equus mihi cervicemque reclinat:
Et procumbit humi, et submittit cornus taurus:
Me quoque ceu Dominum revereri, et vincla sub-
(ire)
Saevi ipsi didicere lupi, didicere leones.
50 Quin ad arena etiam tumidos Mare fran-
gere fluctus (a)
Ipse coegisti imperio, et praebere carinis
Terga, atque ingentes ad littora volvere pisces,
Esca mihi impliciti laqueis, verubusque futuri.
Terra mihi magna, et propria est domus: hanc
(tua dextra)
55 Condidit, et nullis nixam, fultamve colu-
(mnis)
Suspensam medio libravit in aere firmam.
Arida erat: jussisti, et cogitur humidus aer
In nubes, ingens coelo venit agmen aquarum;
Nec cadit uno ictu, nec vortice, et impete caeco;
60 Sed quasi per cribrum, cunctando, atque
(ordine multo
Funditur, et stillat guttam e nubibus imber.
Dein quae nuper aquae cecidere, et viscera ter-
(rae)
Intrarunt ima, et caveis latuere profundis,
Bullire incipiunt, doctaeque repente subire
65 Ardua quaeque, scatent interdum in ver-
tice montis:
Inde cadunt, fiunt ingentia flumina, et orbem
Instar venarum amnes circumeunt querigantque.
Undique luxurians ridet lætissima tellus
Graminaque et frutices, viridantesque explicat
(herbas.)

(a) Ps. 8. v. 8.

70 Umbrosum arboribus caput est, ad side-
ra surgunt
Flectuntque iratum Solem, Solemque morantur.
Erumpunt passim flores, et aromate multo
Turgentes, halant varios suavissimos odores.
Densantur passim, foetueque gravantur aristae,
75 Messoiresque vocant falcesque, atque hor-
rea poscunt.
Certatim erumpunt, pendent et ab arbore poma:
Mille exquisitos intus dulcesque sapores
Miscent, atque ultro assentantur odore, colore.
Nec satis hoc, ramos arbor quasi brachia tendit,
80 Utque mihi tradat pomis inclinat onustos.
Siquid avis rostro furtim libavit: et illa
Admonet eequodnam possim jam carpere po-
(mum.
Rursus quidquid avis cantat dulcis, mihi cantat,
Nam nisi ego ad cantus avium sunt omnia surda.
85 Magna in se se; at parva tuæ hæc sunt mu-
nera dextræ
Omnipotentis, et en tanto majora supersunt.
Debueras, nam peccavi, me trudere ad umbras
Pallentas umbras Erebi, flamasque tremendas.
Vinctus ubi, immensas immortalesque catenas
90 Mordendo, arderem, et nunquam consumem-
(rer igne.
Justum erat, et merui. Tu Clementissime rerum,
Quid faceres? Neque enim fas impunita relinqui
Crimina. Debentur poenae, solisque necesse est.
O nova inauditi Divina industria amoris!
95 Quas ego debebam poenas, Tu, corpore sum-
(pto
Factus homo, pro me ingrato indignissimo amari,

Exsolvis, pro meque manus in vincla dedisti:
Pro me verberibus, clavis, cruci, sanguine, spinis,
Qui solus poteras mea tu commissa piasti,
100 Et tandem exspirasti inter tormenta, la-
(tronosque
Attonito, et lugente, et ne quid tale videret
Sole repentinis caput obnubente tenebris.
Nec tamen his contentus adhuc, sub imagine
(panis
Exigui, involvens totum Te Hominemque DEUM
(que
105 Dissimulas Majestatem, quam non capit
(orbis,
Irrepisque cibi specie, et mea pectora tentas,
Sollicitusque meos urges, et quaeris amores.
Languet amore DEUS: succurrite, languet amo-
(re.
Discite jam tandem, Mortales, quid sit *amare.*
110 Si libet (ah miseri) vestros vos perdite
(amores;
Me DEUS unus amat, mihi et est DEUS unus
(amandus.

PATIENTIA.

Miserator et misericors Dominus; patiens et multum misericors.

Ps. 144, v. 8.

CARMEN III.

Quis furor o! Jam flagitorum pondere fessus
Nostrorum, se se male sustinet, et gemit orbis.

Per fas, atque nefas furiit undique sæva cupidio
Auri: molitur fraudes, incendia, furta,

5 Et quaquaversus laqueos et retia tendit:
Urit mortales amor, et malus ardor habendi:
Hoc unum volvunt homines noctesque diesque:
Et plerique aurum, tanquam DEUS ésset, ado-

(rant.

Parte alia furiosa magis, magis improba sævit
10 Bruta Libido, sub ementito nomine *Amoris*.

Averto hinc oculos alio. Bella impia cerno,
Seminecesque viros nantes in sanguine multo
Inter equos, atque arma, et strata cadavera pas-

(sim:

Huc caput: illuc it truncum et sine nomine cor-
15 (pus:

Hic manus avulsa est; et adhuc audax ro-

(tat ensem.

Heu quorsum fugiam? Ibo domos, patriosque
(penates,

—11—

Cæde fatigatos oculos recreabo: videbo....

Quid? Cædes etiam, atque armis pejora venena.
Nusquam tutæ fides: parat hic aconita noverca:

20 Hic struit insidias fratri soror; illic sorori:
Uxori conjux: nato pater; ille parenti.

Quin didicere ipsæ natorum sanguine matres
Fœdari, suametque effundere viscera ferro.

Et superesse malum, et scelus his crudelius ul-

(lum?

25 En dejecta oculos, vultus dejecta decoros,
Nuda pedes, trahitur manibus post terga revin-

(ctis

Rellgio, portans immania vincula collo,
Inter clamores sceleratos: impia turba

It circum, captæ insultans, iteransque cachinnos.
30 Siccine? Et haec ausa Impietas impune trium-

(phet?

O ubinam DEUS est? Ultores Numinis este
Vos Montes, cadite: iratos Mare tu vomē fluctus,

Vosque cateryatim obruite orbem, Fulmina,
(Flammæ.

Hæc ego; et interea has placidus ridet DEUS
(iras.

35 Exsurge o DEUS, ingemino, exsurge, ex-

(sereque ensem,

Exsurge o! Quare obdormis? (a) Dormire videtur.
Tanta DEO est Mansuetudo, Patientia tanta.

Sons, insons, juxta pluviis ac sole fruuntur,
(b)

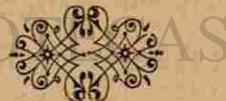
Sol utriusque oritur, ros et descendit utriusque.

(a) Ps. 43, v. 23.

(b) Matth. 5, v. 45.

40 Atqui Sol radios ferrugine tingeret atra
Sontibus, et putri manarent sanguine nubes:
Hoc vetuit DEUS, et justas compescuit iras:
Tanta DEO est Mansuetudo, Patientia tanta!
Non hominum ritu Omnipotens irascitur. Ille
45 Quandocumque volet meritas infligere poe-
(nas)
Numquam illum reus effugiet, nusquamque la-
(tebit.)
Arguit exiguae vires violentior ira;
Est, ubi majores vires, patientia maior.
Quanta erit ergo DEO bonitas? Patientia quanta?
50 Cunctatur, non vult, et cum jam plectere
(sontes)
Cogitur, horrendos strepitus ciet ante, minatur,
Fulgurat, et vacuo tonitru sine fulmine terret.
Ostentat, vibrat gladium multumque diuque.
Plerumque ille tamen non utitur ense; sed arcu.
55 Tardior est, et propterea ipsi præplacet
(Arcus.)
Sed tamen exhaustis pharetras, arcumque teten-
(dit,
Jamque videbaris tibimet periisse sagitta:
Terror is elicuit gemitum, elicuitque pudorem.
60 Pœnituit sceleris tandem te: elanguit Ar-
(cus)
Omnipotens, atque imbellies decidere sagittæ.
Tanta DEO est Mansuetudo, Clementia tanta!
Et tamen eluvione olim pessum dedit orbem:
Totas vorticibus flamarum absorbuit urbes:
65 Aspectans retro mulier, Sal facta repente
(est:
Quadrupedem inter quadrupedes incedere Re-
(gem

Jussit, et immundas ad pastum querere glandes.
Non ita nunc: silet usque DEUS: dormire vide-
(tur)
Altius, ac olim, et major Patientia nunc est.
70 Scilicet ille DEUS nunc est, et non erat
(olim)
Partus Virginea Matris, mitissimus Agnus:
Olim erat ipse Leo rugitu, iraque tremendus;
Non jam rugitus: dulces imitabitur Agnus
Balatus Matris, rugitus non dabit Agnus.
75 Iras dedidicit; Puer est, et prorsus inermis
In Matris gremio pendens et ab ubere dormit:
Divina idcirco major Patientia nunc est.
Qui Leo terribilis quondam nunc mitior agnis
Agnus Divino, pro te, et me, sanguine fusso,
80 Sanguineas tandem mactatur Victima ad
(aras.
Ecce manu, DEUS, ad palum, confixus utraque
(est.
Non, ut erant olim, in manibus sunt arcus, et
(ensis;
Hærent infixi clavi, immani, atque profundo
Vulnere, et Omnipotens, clavis tribus, e cruce
(pendet.
85 Horret, et attonitum carmen silet ac silet
(orbis.
Divina interea major Patientia nunc est.

Gogite vos uno, atque appareat arida Tellus:
Continuo Mare subsidit, panduntur hiatus
Immensi, effosis caveis sine fine profundis,
Certant præcipites illuc descendere fluctus:

20 Extollit se se, atque undis subito eruta
(Tellus
Eminet; undique adhuc mœrens tamen, undique
(inanis.
Et DEUS: erumpat Tellus, herbæque virentes
Germinet, emittantque ipsæ sua semina secum:
Et tulit extemplo lætissima grama Tellus
25 Frugesque, et secum sua semina quæque
(tulere.

Exstiterat vix e terra, et procera repente
Arbos, intumuit trunco, ramosque tetendit,
Foetaque maturis facta est extempore pomis.

Et dixit DEUS: exoriantur: Lumina magna
30 In cœlo, et certas nocti, certasque diei
Constituant metas, sint et certissima signa,
Queis parti homines possint et tempora et an-
(nos:
Illicet Astrorum Rex Sol prorupit, et illum
Nascentem stupuit tanta luce ebrius orbis.

35 Luna quoque obstupuit, totaque obnoxia
(Soli
Admirans ipsum, luce alterna, ipsa refusit:
Præsidet hæc Nocti; sed præsidet ille Diei.
Tunc et quinque alij cœlestibus orbibus ignes
Ab Sole accensi, taciti pulsere Planetæ

40 Mercuriusque, Venusque, et Mars, et Jup-
(piter altus,
Et Jove Saturnus toto cœlo altior ipso:
Diverso inter se se omnes, varioque colore.

OMNIPOTENTIA.

ALERE FLAMMAM
VERITATIS

Ipse dixit, et facta
sunt; ipse mandavit, et
creata sunt.

Ps. 148. v. 5.

CARMEN IV.

Principio cœlum et terram, verbo eruit uno (a)
E nihilo DEUS: et Nox ambitious tegebat
Omnia: Divinus vehebatur desuper undas
Spiritū; et segnis tellus, et maesta jacebat.

5 Fiat lux dixit facilis DEUS: illa repente
Risit, et e tenebris nitidum caput extulit alma,
Et videre illam, et pavida fugere tenebræ.
Cœlestes Genij, puræ sine corpore Mentes,
(Si modo Sanctorum Sancta est doctrina Pare-

ntum)

10 Tunc, una Mentes illæ cum Luce creatæ.
Dein: Fiat cœlum, dixit DEUS, inter aquarum
Moles, quæ sursum fusæ sunt, quæque deorsum.
Dixit, et immensa explicuere volumina cœli
Inter aquas, hinc, inde alias, subtusque supra-

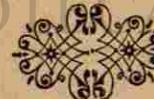
(que.

15 Quotquot aquæ sub cœlo estis, dixit DEUS,
(alveo

[a] Gen. 1. v. 1.

Tunc quoque Siderae cœli ipso in vertice flam-
mae
Innumerae erupere, nihil jam Solis egentes,
45 Nam totidem Magni sunt quot sunt sidera,
Soles:
Utque super Terram luerent, omnia facta.
Dixit item DEUS: e gremio nascantur aqua-
rum
Reptantes Pisces, simul et genus omne volucrum:
Et subsultabant mox jam toto aequore Pisces,
50 Fluminibusque: et respirare, et vivere in
undis
Edidicere ipsi. Contra emersere, et ab undis
Remigio alarum capita exseruere volucres,
Aeraque invitum sibi subjecere volatu,
Et surdum prius ac mutum fecere canorum.
55 Dixit item DEUS: e terra viventia bruta
Inlucem erumpant, quorum pars repere tantum
Per terram; Pars quadrupedes incedere possint:
Nec mora, repebant jam mox Animalia multa,
Multaque per campos cursu, saltuque micabant.
60 Illac agnoscens Leo, Regem se esse fera-
rum,
Arduus incedit, rugituque imperat arvis.
Hac exultat equus, modoque huc, modo subsilit
illuc,
Proflat et himitu toto ore, et naribus ignes.
Illac aëiae pendens in vertice rupis
65 Eminet, et propius cœlo infert cornua Cer-
vus:
Hac illac pecudes saltant, luduntque per agros.
Tunc: Hominem faciamus ait DEUS almus, et
ille

Sit similis Nobis, Nostrique simillima imago:
Sit Rex, et magno imperio premat omnia sub se,
70 Quaque patet toto late dominetur in orbe.
Cum volet ille, alas cogent, venientque vocatae
E cœlo volucres, venient ad littora Pisces
Et dociles venient Tygres, venientque Leones
Auscultare Hominis mandata, facessere jussa:
75 Sponte illi fruges feret, et feret omnia tel-
lus.
Factus Homo, et suaves gemmabant undique
flores,
Sponte Homini gravidas Tellus fundebat aristas,
Sponteque pendebant matura sub arbore poma.
Tygres ipsæ humiles veniebant lambere plantas
80 Blandi aderant Hominem cauda mulcere
Leones,
Cumque jubebatur saltabat ab aequore Piscis,
Et jussæ; ultro etiam volucres, et sponte volabant,
Ludebantque humeros circum, circumque sede-
bant,
Certatimque dabant dulces e gutture cantus.
85 Continuo ut voluit, verbo DEUS omnia fe-
cit,
Omnia et aspiciens quae fecerat, ipse probavit.
Audisne? Hoc tandem, hoc demum est esse
Omniotentem,
Et cœlum, et terram, et demum facere omnia
(verbo. ®

MAJOR SE OMNIPOTENTIA.

Fecit potentiam in
brachio suo.

Cant. Magnif.

CARMEN V

Cum fabricabatur, totum aedificabat et or-
(bem,

Majus opus DEUS, arcana jam mente fovebat,
Majus opus, fieri nemo quod posse putabat:
Non homo, non aliquis felicior incola cœli.

5 Huic operi Omnipotens voluit proludere,
(tentans

Exploransque suas vires, cum condidit orbem.
Tanti opus hoc! Et erat post saecula multa fu-
(turum.

Scilicet Humano vestiri corpore, et alvo
Virginis includi, quem totus non capit orbis,
10 Et fieri Puer, atque Infans DEUS ipse pa-
(rabat.

Ergone descendens cœlo immutabile Numen
Mutabit vultus, Pueri et Puer induit artus?
Hoc nec coelestes ipsas ascendere Mentes
Suspicione unquam potuit. Vos plaudite Sancti

15 Aligeri Puero, Puerique applaudite Matri,
Et Puero, et Matri, mecum vos dicite carmen.
Quidquid in orbe DEUS fecit, quando omnia
(fecit,

Ludus erat, ludens digitis illa omnia fecit.
Qui solis digitis, qui ludens condidit orbem,

20 Quas habet immensas vires huc contulit omnes,
Brachij et extenti huc congesta potentia tota est.

Exhaustus se se Omnipotens, Altissimus, in Te.
Tu Patris Æterni, Tu magna Potentia solus.

Macte Puer: nunc demum ostendis te Omnipo-
(tentem,

25 Cum vili instabulo tanquam Puer ultimus
(orbis

Nasceris ignotus: cum dat cunabula foenum:
Cum vix sunt panni, et puerilia lintea Matri,
Nec satis ut non te crudelia frigora laedant:
Cum tacitae teneris lacrymae labuntur ocellis:

30 Cum lallas vagisque teneri sine viribus In-
(fans.

Hoc est, quod nemo nostrum te posse putabat;
Et potuisti etiam. Hoc demum est esse Omnipo-
(tentem.

Ut vult; nec possunt tam parvula brachia Ma-
(trem

Amplecti! Ut *Mater* conatur dicere, *Ma-Ma*

35 Ingeminat Puer, infanti balbutit et ore!
Haeret in obtutu Matris Puer: illa modestos
Attollens oculos, oculis respondet amori.

Ut Puer assurgit gremio, pedibusque tenellis
Insistens, Matri mille oscula dulcia figit!

40 Scilicet haec Salomon, Davidis maxima
(proles
Olim magnifico praedixerat oscula cantu, (a)

—
(a) Cant. I. v. 1.

Vaticinans quae nunc Puer hic petit oscula Ma-
(tri)
Et quae Divinis Infans premit ubera labris.
Salve Sancta Parens, Salve castissima Virgo,
45 Ancillam te humilem, non plus tu te ipsa
(vocabas:
Utere jam tandem, dulci utere nomine Matris.
Magna in te Omnipotens Miracula grandia fecit!
Totus Divinus requievit Spiritus in te
In te etiam, Virgo, exhausta Omnipotentia tota
(est.
50 Quique potest nutu meliores fundere So-
(les,
Majores cœlos, millenaque Sidera et orbes;
Nec poterit deinceps, nec jam conabitur unquam
Mejorem Te, nec meliorem fingere Matrem.
Salve Magna Parens, sola et tu Virgo, Pa-
(rensque.
55 Tu Rubus ille ardens illaesus: Tu quoque
(es illud
Vellus rore madens circum sitientibus agris,
Rursus et intactum medio agro vellus ab imbre.
Tu, Virgo, tu illa Eliae nubecula parva,
Quae totum subito cœlum circumdedit alvo.
60 Tu de Jessaea radice es mystica virga,
De qua prorupit tandem Flos candidus ille,
Quem suspirantes, votis, lacrymisque vocabant
Æterni colles, Veteres Sanctique Parentes. (a)
Salve iterum Mater Divina Puerpera Virgo,
65 Qui tuus, hic Patris Divini Filius idem est.
Agnovit Bos, et rudis ipse agnovit Asellus

(a) Desiderium collum aeternorum. Gen. 49, v. 26.

Te Puerumque tuum: proni sternuntur, et ambo
Ore fovent Puerum, curvato et poplite adorant.
Pastores huc o celeres: plenisque canistris
70 Ferte citi flores, et circumfundite flores,
Purpureas violas, casiamque crocumque ruben-
(tem,
Albaque mixta rosis, benevolentis lilia campi.
Interea canta tua tu, Cumaea Sibylla
Carmina, quae rerum ignarus male carmina tor-
(sit
75 Nescio quis; sed erat, memini, bonus ille
(Poeta:
Mognus ab integro saeclorum nascitur ordo
Jam reddit et Virgo, redeunt Sanctissima regna.
Jam nova progenies coelo demittitur alto.
Te duce, siqua manent sceleris vestigia nostri,
80 *Irrita, perpetua solvent formidine terras.*
Occidet et serpens, et fallax herba veneni
Occidet. Haec rerum tantarum ignarus; et au-
(dax
Sacrilego rapuit furto bonus ille Poeta.
Atqui Serpenti jam tum cum condidit orbem
85 Usque minabatur DEUS ipse, et: conteret,
(inquit,
Virgo tuum caput, et frustra insidiaberis illi.
Frustra: nec potuit Draco teter, et improbus ille
Te morsu foedare, tibive aspergere virus
Immane, et saniem horrendam, atque arcana
(venena,
90 Queis necdum natos Mortales implicat o-
(mnes.
Victor io, bellator io Pes Virginis hujus!
Nam pede contrivit caput exitiale draconis.

Victor io bellator io! Male saucius anguis
Ad caput illisum pavitantes vix plicat orbes.

95 Victor io, bellator io Pes! Irrita tandem
Contritus serpens vomet atque ignava venena;
Evomet incassum coluber quae pascitur atrox
Toxica, quae mandit rabidus mala gramina et
(herbas.

Occidit en serpens, et fallax herba reneni

100 *Occidit*, infecit primos, quae perfida Patres,
Quaeque hominum tabe intinxit genus omne
(futurum.

Siqua manent priscae illius vestigia culpae;
Tu Mater Virgo, tuus et dulcissimus Infans
Divina, et praesens estis medicina saluti:

105 *Per vos, siqua manent sceleris vestigia nostri,*
Irrita, perpetua solvent formidine terras.

Qui sine Matre fuit soboles aeterna Parentis;
Nunc demum sine Patre oritur de Virgine Ma-

(tre:

Nunc nova progenies coelo demittitur alto.

110 Et Puer, et Matri imperium sine fine
(gerendum

Omnipotens dederat Pater, et qui bella ciebat
Hoste triunphato, domito, occisoque dracone
Ecce redit Virgo, redeunt Sanctissima regna,
Magus et hinc oritur saeclorum et vertitur ordo.

115 O quanta in Puer, et Matre hac miracu-
la! Quanta!
Grandior, et Major nunc Omnipotentia se ipsa est.

EXCESSUS.

Dicebant excessum
ejus, quem compler-
tus erat in Jerusalem.

Lucae 9. v. 31.

CARMEN VI

Heu! Quianam tanta gemuit convulsa ruina
Undique totius concussi machina Mundi?
Ecce improvisam, horrendam noctem: ecce re-

(pente
Exstinctus medio Sol supra in culmine cœli est!

5 Spissae, et quae tangi manibus potuere, te-
(nebrae!

Luna procul nunc est: nec totum extingue re-

(lem

Luna potest, nec tam ambitiosam offundere no-

(ctem,

Quae coelum, totumque involvat, et obruat or-

(bem.

Templi vela, hominum nullis cogentibus, ipsa

10 Sponte indignantur summoque a vertice ad

(ima
Stridorem, irasque ingeminant, et rupta dehi-

(scunt.

Nudanturque, profanata et Mysteria lugent.

Saxa etiam rumpuntur: hiant revoluta sepulcra:

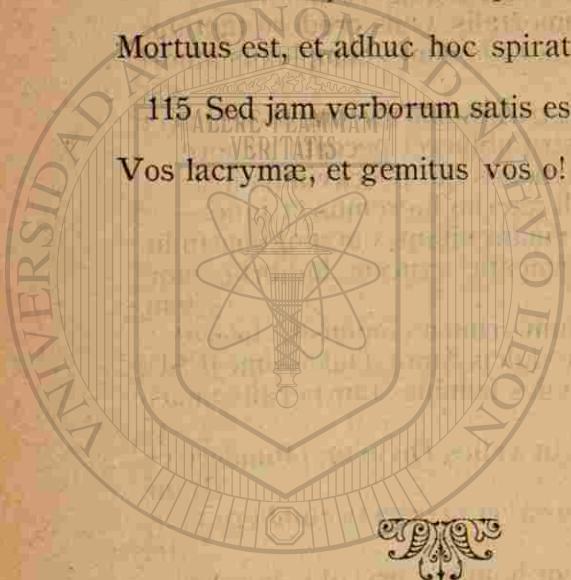
Apparent simulacula, modis surgentia miris.
15 Omnia, turbato penitus rerum ordine, nu-
(tant,
Volvuntur tanquam jamjam interitura, ruuntque.
Scilicet indigna, et crudeli morte peremptus
Exspirabat HOMO DEUS: et sensit, gemuitque,
Auctoremque suum morientem exhorruit orbis.
20 Hiccine, quem spinis horrentem tempora
(circum
De clavis, de vulneribusque, et de trabe cerno
Pendentem, mediumque duos hinc inde latrones,
Hiccine HOMO DEUS est? Et quis committere tantum
Ausus, vel potuit? Nihil o! Crudelius unquam!
25 Aspice diffusum totum exhaustumque
(cruorem
Quam lacerum est, quam triste, cruentatumque
[cadaver!
Aspice vibices, plagasque, et verbera: sputa
Atque alapas in vultu ipso: et quæ vincula, funes
Passim impresserunt vestigia multa cruenta!
30 Aspice adhuc distenta, avulsaque ab ossi-
(bus ossa:
Obsignatos morte oculos, et sanguine multo
Concretos: etiam concretos sanguine crines:
Imbutasque, et rorantes quoque sanguine spinas:
Et manus, utrosque pedes grandi atque trabali
35 Clavo confixos ad palum, et vulnere ru-
(ptos!
Ruptum etiam pectus! Vulnus crudelius hoc est.
Postremum ediderat gemitum expiraverat et jam
Mors erat in vultu, palam erant vestigia mortis,
Et tamen immanis tentavit lancea pectus:

40 Ultima scrutatum est ferrum penetralia
(cordis,
Si qua lateret ibi vitae pars ulla superstes.
Ferrum crudele: et multo ah! crudelius ipso
Clavorum ferro! Nihil o! crudelius unquam.
Quis tibi nunc, Virgo, cernenti talia sensus?
45 Cum prope stans immota, DEUM Natum-
(que videres
Inter tormenta, atque inter ludibria, clavis
Infami affixum palo, suspiria dantem
Postrema, et tandem claudentem lumina morte?
Ultra etiam mortem transfossum cuspide pectus?
50 Stabat, perque genas mutæ lacrymae at-
(que silentes
Ibant. Nec planctu, nec foemineo ululatu
Obstrepit. Infandum, dirum, immensumque do-
(lorem
Pectore conclusum, laniantem viscera, totum
Sustinuit: Materque eademque tenerrima Virgo
55 Stabat: cum totus rueret, pessum iret et
(orbis.
Mira ingens et digna Dei constantia Matre!
O bene quod video geminos et sanguine cla-
(ros
Et pietate viros accinctos tollere corpus
De crucel Jam scalas ambo subiere, crucemque.
60 Ebellunt spinas primum sævamque coro-
(nam:
Stillat adhuc multus renovato e vulnere sanguis.
Percrepat et gemitu, et repetitis ictibus instat
Malleus, et crebra forceps vi annixa, laborat
Eruere, intortos retrorsum a cuspide, clavos.

65 Hos jam tandem exemere, amplexuque ca-
(daver)
Divinum stringunt moestissima et oscula figunt.
Fortunati ambo nimium! Qui sustinet orbem
Sustentant! Ipsorum humeris, colloque recum-
(bit!)
Heu! Major, Virgo, major te poena manebat!
70 Illa quidem Gnatii lacerum, et miserabile
(corpus)
Virgineo exceptit gremio, complexaque, et hæ-
(rens)
Materno, vultum, vultu atque os ore premebat.
Pallida, et attonita, ubertim, et sine murmure
(lapsis)
Vulnera tergebat lacrymis, lacrymisque lavabat.
75 Hiccine, Virgo Parens, tuus est Pulcherri-
(mus ille?)
Aspice, et explora hos oculos, hæc ora; manus-
(que.)
Filius hicne tuus, Sobolesque Æterna Parentis
Divini, et cum Patre Deo Omnipotens DEUS
(ipse?)
Heu! Quam dissimilis, quantum mutatus ab illo
80 Cujus in aspectu, noctesque diesque tra-
(hebas?)
Cujus ad imperium Manes, et paruit ipsa
Improba Mors, surda actutum patuere sepul-
(cra:
Redditique amissæ viguere cadavera vitæ?
Hircanæ Tygres hæc, Getulive Leones
85 Aspiciant: Tygres flebuntque Leones,
Quamvis de rigido staret mihi marmore pectus;

Nunc o! nunc etiam rumpuntur saxa, gemunt-
(que.)
Flere libet: justo libet indulgere dolori.
Mortuus est Immortalis. Quis credere tantum?
90 Tanto infelices homines complexus amore
(est!)
Mortuus est, nostra infanda ut commissa piaret:
Mortuus, ut nostra ablueret peccata cruento.
Ne nos, qui meriti, nos qui peccavimus ipsi
Morte immortali æterno lueremus et igne.
95 En cur Divinam vitam cum sanguine fudit:
Curque tulit tormenta, crucem, ludibria, mor-
(tem.)
Hoc ille, hoc unum crimen commisit, *Amarit!*
O Amor! O mi dulcis Amor, Dulcissime JESU,
Quid nos, quid viles homines tam perditæ amas-
(ti.)
100 Prodigus ut velles Divinam effundere vi-
(tam,)
Et tam ignominiosa, et acerba occumbere mor-
(te?)
Peccarant; luerent homines peccata; perirent
Addicti nunquam morituris ignibus: omnes
Nos meriti nimium sumus has exsolvere poenas.
105 Num Tu propterea, num Tu minus inde
(beatus?)
Dicam iterum, audeboque iterum: Nos perdite
(amasti.)
Plus etiam audebo: *mente excessisse* videris,
Cum nos, cum viles homines tam perditæ ama-
(sti.)
Hic erat *excessus* Solymis complendus, *amoris*
110 *Quem Moses quemque Elias, in vertice, Tecum*

*Montis dicebant, mirabanturque vicissim.
Excessit DEUS:excessum complevit, amavit
Ad mortem atque ultra. Spirant hæc vulnera
(amore).
Mortuus est, et adhuc hoc spirat pectus amo-
(rem):
115 Sed jam verborum satis est. Nil carmina
(prosunt).
Vos lacrymæ, et gemitus vos o! Succedite fle.
(tus-)*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

SOFOR EXCUSUS.

Ego dormivi et
sopor atus sum, et
exsurrexi.

Ps. 3. v. 6.

CARMEN VII.

Ite procul gemitus, procul hinc absistite lu-
(ctus:
Nam sopor ille fuit, non mors: dormivit JESUS.
Magdala, quid lacrymas frustra tu perdis, et
(usque
Singultans, vix non moreris consumpta dolore?
5 Quidve unguenta paras, interque cadave-
(ra, demens
Quæris viventem? Nulla hic jam funera, nullum
Stringere quod possis, flendo, inter brachia cor-
(pus,
Atque alöe, et mixta lacrymis perfundere myrra-
(rha
Lilia cui possis, et circumfundere myrtum,
10 Et moerentem hyacinthum, immortalesque
(amaranthos.
Huc ades o! Vacuum sine corpore cerne sepul-
(crum:
Crede oculis tu tu ipsa tuis. Quem perditæ tan-
(tum
Luges, quem tantum suspiras, Magdala, vivit:

Non mors; sed sopor ille fuit: dormivit JESUS.
15 Sed quid dissimulem? Quis fallere possit
(amantem?

Mors fuit illa quidem, fuit illa miserrima cædes;
Sed tamen ille tuus non est hic, Magdala, JESUS.
Rupit, si nescis, perrupit vincula mortis,
Ceu posset facilem, placidumque abrumpere
(somnum.

20 Victor io! Mortis victori dicite carmen:
Surrexit, qualis vel matutinus Eōus
Lucifer, aut surgit ridens Aurora tenebras.
Nil vigilum excubiæ, Miles nihil obstitit illi,
Nec lapidem immanem superimposuisse sepul-
(cro,
25 Quem nulli vectes, posset vis nulla move-
(re.
Et poterat solo nutu ille revolveare saxum;
Noluit. Intacto juvat illum exire sepulcro,
Integra ut exivit quondam de Virginis Alvo.

Olim erat affinis morti sopor; illa sopori
30 Fastu se extollens, affinem se esse nega-
(bat.

Quippe recensebat longos sine fine triumphos:
Tot populos, urbesque et regna sepulta ruinis:
Tot Reges, quondam populorum terror, et or-
(bis,
Qui nulli excutere, aut potuerunt fallere mor-
(tem:

35 Nunc cinis exiguis sunt, exiguaeque favil-
(læ:
HIC JACET, hoc illis superest de Regibus unum.
Non ita Rex Regum. Morti concessit, obivit
Ille; sed illius nempe hæc sunt scripta sepulcro.

SURREXIT JAM. NON EST HIC. SURREXIT JESUS.

40 Solus hic excussit mortem, mortemque fe-
(fellit.
Nunc primum affinis, placidoque simillima so-
(mno
Mors fuit. Illa alios jam dedignata triumphos;
Se se Immortalem tandem vicesse canebat.
Vulnera vulneribus, tanto diffisa triumpho,

45 Congessit, post mortem etiam, obstruxit-
(que sepulcrum.
Jamque videbatur sibimet secura triumphi:
Et currus, et equos, atque aspernata quadrigas:
Alta, triumphales nigras superinduit alas,
Tentabatque superba ipsum concendere cœ-

(lum,
50 Atque ipsi, ut terris, coelo dominarier alto.
Vana, caduca fuere hæc (non plus) somnia Mor-
(tis.

Omnia quae miserae crepitabat gaudia fa-
(stus,
Omnia mendacis placida hæc ludibria somni
Versa retro. Cœlos dum mors meditatur et a-

(stra;
55 De cruce descendit DEUS ille ad regna
profunda,
Ad manes, Erebumque Potestatesque tremendas.
Omnes sternuntur passim, pronæque silescunt.
Inde Triumphator rediens redivivus in auras
Æthereas, multas Animas, et corpora multa

60 Sanctorum, in cineres, jam sæcula longa,
(redacta,
Stare iterum secum jussit, secumque venire,

Divinosque sibi, et pulchros glomerare tritum-
(phos.
Nec mora: Qui nuper cineres; jam plena vigoris
Plenaque jam vitæ, circumdata et undique luce
65 Corpora erant. Ingens, vivum de morte
(trophœum!
Mortem ipsam Victor pavitantem, et multa ge-
(mentem
Ire catenatam ad currum et post terga revin-
(ctam
Jusserat, inque rotas foedos illidere dentes.
Victor io! Plausus iterate, et fundite plausus.
70 Vicisti, et victam mortem tibi tendere pal-
(mas
Angeli ab æthereis multum plaudentibus oris,
Nos quoque cum plausu mortales vidimus omnes,
Et videre ipsæ, infernæ et gemuere tenebræ.
Victor io! Dulces geminate et rumpite cantus.
75 Solus Amor vicit JESUM. Redivivus ab um-
(bris,
Quæ sibi fecit Amor dulcissima vulnera gestat:
In corde, in manibus charissima vulnera servat.
Victor Amor! Mortis Victor nam Victus Amo-
(re est.
O ubi nunc tandem vana illa insomnia mortis?
80 Versa retro, excusso, sunt illa insomnia,
(somno.

DEUS ABSCONDITUS.

Vere tu est DEUS
Absconditus.

Isa. 45. v. 15.

CARMEN VIII

Cum dilexisset sibi, quos de legit Amicos (a)
Mirum incredibile et quantum dilexit eosdem
In finem vergens, jam jam moriturus JESUS.
E Cœna surgens: erat etsi perfidus unus
5. Inter bis senos; jubet illos usque sedere
Ordine quemque suo: celer ipse, et plenus amo-
(re
Mittit aquam in pelvim, circum sibi candida cin-
(git
Lintea, deque genu, toto ore, et pectore pronus,
Sollicitis modo aquas manibus, modo lintea tra-
(ctans
10 Illorum ille lavare pedes et tergere coepit.
At contra attonitusque horrensque resistere Pe-
(trus.
Nil agis, o Tu Sancte senex, frustraque repu-
(gnas.
Abluet ille pedes, dabit haec tibi, et ultima amo-
(ris

(a) Jo 13. v. 1. et seq.

Pignora cara sui: frustraque moraris amantem:

15 Et Divina etiam Majestas cedit amori.
Et tamen hoc quantum est nihil est; majora su-
persunt,

Majus amoris opus parat, et molitur JESUS.

Vos o, vos omnes accesso et provoco Aman-

tes,

Quotquot in orbe aliquando nuncve, olimve fui-

(stis:

20 Huc vos, hic magnum certamen initur a-

(moris.

Dicite siquid amor facere unquam grande coe-

(git

Vos, vestros, ipsimet vos extollite amores.

Congerite huc etiam, quosquos vel fabula men-

(dax

Obstrepit, Historia, aut siquos miratur Aman-

(tes

25 Fingite praeterea, nam concedam hoc quo-

(que vobis,

Adjicite et nova siqua placent mendacia: cuneta

Audiam, et annitar, quaecumque haec vera pu-

(tare.

Quaecumque ista tamen, nimium mihi frigida,

sordent

Omnia, Divino si componantur amori.

30 Frigent Euryalus, Nisus, Pyladesque, et

(Orestes,

Tyndaridaeque, et Atridae ambo, Patroclusque

(et Achilles

Frigent Mausoli cineres, quos miscuit omnes,

Vinoque et mistos lacrymis charissima conjux

Exhausit. Quam majus opus molitur JESUS!

35 Ille viam invenit, qua nostri in pectoris ima
Intraret, non jam in cineres conversus inertes;
Omnipotens ut erat potuit plus, plus et amavit.
Ille intentatam ante viam tentavit, et ipse
Quæsivitque sibi, invenitque in pectore sedem.

40 Ingeniosus, inaudito miraculo amoris
In Panem, in Vinum, extollens vocem Omnipo-
tentem,

Verbo transformat se se: cibus esse videtur, (a)
Et semet manibus gestat, se dividit ipse:
Infert se se in Discipulorum pectora totus.

45 En ut amore actus, Majestatem exuit o-
(mnem,

Majestatem immensam, infinitam, atque tremen-

(dam!

Quique homo, Quique DEUS, totus sub imagine
(panis,

Qualis erat coram, et rursus sub imagine vini
Totus erat. Latebras interdum querere Aman-

(tes,

50 Et furtim auscultare solent, placet usque
(latere,

Clamque esse; hunc morem sibi nunc adsciscit
(JESUS.

Nec putat indignum, nec dedignatur amare
Has tam humiles latebras, facilem de vite liquo-

(rem,

Et facilem, exiguum, et cererem. Ultro se ab-
(didit ille

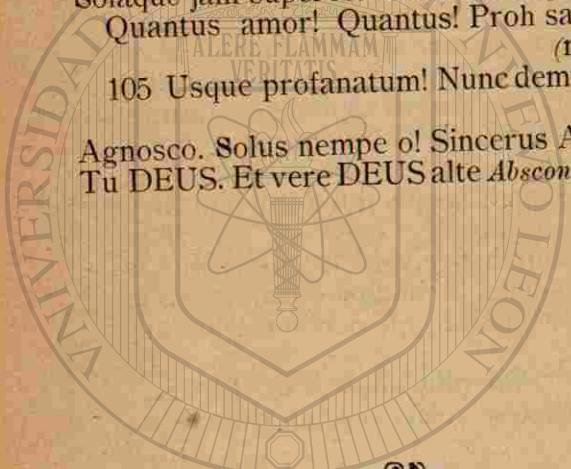
55 In mica in gutta. DEUS Absconditus hic est.
Parce precor, JESU, sine me o! Mitissime JESU,

(a) Mat. 26. v. 26.

Succensere tuo, si fas, audenter amori.
En quid agis? Necdum tu homines bene nosse
(videris)
Impium et ingratum semper genus. Huncmet
(amorem,
60 Christe, tuum, tanquam vana esset fabula,
(multi
Heu multi excipient risu, infandoque cachinno.
Perfidiosi, insani, hoc te fecisse negabunt,
Et potuisse etiam. Scelus exitiale nefandum!
Credere præseferent alij se, ibuntque frequen-
(tes
65 Templa, tuas passim proni sternentur ad
(aras:
Te coram stabunt; stabunt sed corpore coram;
Mente tamen procul usque aberunt, et nil minus
(illi.
Quam te o Dulcis Amor, secum tum mente re-
(volvent.
Nonne vides? Alios vel tum meditantur amores,
70 Cum tua templa adeunt, et cum tua sacra
(frequentant.
Unum nempe tuum illi oblisiscuntur amorem.
Contemnunt te unum. Tanquam vilissima quæ-
que
Tractarent, audent scelerati hacmet tua sacra
Polluere, et sanctæ polluti accedere mensae.
75 Ecce modo immane, hoc audet jam perfidio
(dus illi!
Hosne tu amare potes? Tibimet jam consule JE-
SU.
Quis quis amat saltem (minimum hoc est) spe-
(rat amari;

Tu quid agis? Quorsumve tuos sic perdis amo-
(res?
Sed nihil ista movent JESUM: nam plus amat
(ille
80 Quam sumus ingrati, crudeles, perfidi, a-
(cerbi
Nos homines, neque amasse unquam nos, pœni-
(tet ipsum.
Scilicet ut Mater furiatum, menteque captum
Atque reluctantem gremio foyet anxia gnatum,
Deliciasque suas vocat, et mille oscula miscet
85 Perdita, blanditiasque novas meditatur, et
(urget.
Ille oculos circum asper volvens, torva tuetur,
Et sputa, et spumas Matri male torquet in ora;
Sed necdum Pueri Matrem, neque taedet amo-
(ris.
Sic nos, multo etiam plus nos dilexit JESUS.
90 Transformasse semel se se necdum est sa-
(tis illi.
Quotidie id fieri juvat, et delectat Amantem
In latebras saepe, inque humiles abiisse figuras.
Ut possemus idem, pene et nos Omnipotentes
Essemus, dedit. Immensi, admirabile amoris
95 Portentum! Hoc ipsum quod feci, et vos
facite, inquit,
Quandocumque animus feret, et mihi amica vo-
(luntas,
Et memores estote mei. Quis talia fando
Explicit, aut verbis immensum hunc aequet a-
(morem?
Ecce et ego, quot sunt hominum indignissimus
(unus,

100 Vix ego, vix, inquam, tono dum Sanctissi-
ma verba
Ilicet et panis perit, et fit Corpus JESU,
Protinus et vinum nullum est; sed Sanguis JESU;
Solaque jam superest mera vini et panis imago!
Quantus amor! Quantus! Proh sanctum no-
men Amoris
105 Usque profanatum! Nunc demum quid sit
amare
Agnosco. Solus nempe o! Sincerus Amator
Tū DEUS. Et vere DEUS alte Absconditus es Tu.

UNIVERSIDAD ÁUTÓNOMA DE LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

100 Vix ego, vix, inquam, tono dum Sanctissi-
ma verba
Ilicet et panis perit, et fit Corpus JESU,
Protinus et vinum nullum est; sed Sanguis JESU;
Solaque jam superest mera vini et panis imago!
Quantus amor! Quantus! Proh sanctum no-
men Amoris
105 Usque profanatum! Nunc demum quid sit
amare
Agnosco. Solus nempe o! Sincerus Amator
Tū DEUS. Et vere DEUS alte Absconditus es Tu.

UNTUS EST DEUS.

Ad Rom. 3. v. 30.

Pater, Verbum, et
Spiritus Sanctus; et
hi tres unum sunt.

1.º Jo. 5. v. 7.

CARMEN IX.

Artificem magnum esse aliquem, qui Sidera,
cœlum,
Qui Mare, qui Terras, qui totum hunc finxerit
(orbem,
Usque patet. Vel dormitanti occurrit ubique,
Et se prodit ubique DEUS. Sunt omnia plena
5 Numine, plena DEO. Nulla unquam hoc ausa
(negare

Gens, vel inaccesso septem subjecta Trioni
(Quamquam aversus equos terris Sol jungit ab
(illis)
Vel quae gens (nuper male credita barbara) Sole
Sub medio, totis et luce, et Sole fruuntur.

10 Non homo; sed stipes, sed dura et inho-
(spita rupes,
Qui nullum sentit, nullum qui Numen adorat.

Peccarunt homines contra, nec mitius: Unum
Divisere DEUM in plures, deliria quaeque,
Monstraque nil veriti, pro Religione pascisci.

15 Non tot, cum fluctus tollit Mare, consput
 (algas,
 Nec tot in immenso exiguae sunt littore arenæ,
 Nec totidem viles herbae nascuntur in agris,
 Quot sibi stulti homines fecerunt Numina, quot
 (que
 Invexere Deos. Spissam, insanamque catervam,
 20 Ridiculamque, et cui nulli satis esse ca
 (chinni.
 Nempe Dij illi omnes fures, et adultera turba,
 Zelotypi rixas inter se, et jurgia miscent:
 Ut miscere solent, multa vi, cornua tauri,
 Quis nemori imperitet, quem bucula pulchra
 (sequatur.
 25 Fulmina, sudore horrendo, duroque labore
 Claudus otroque pede infelix Ferrarius unus
 Cudit Vulcanus: quod si ipsum incudis et ignis
 Taedet, si pigeat furni, nigraeque coquinae,
 Tum quid agant illi? Fac indignentur. Inermes
 30 Nulla Dij possint jam mittere fulmina, nul
 (los
 Jupiter in terras jaculari e nubibus ignes.
 Quam lenis, mitisque est jam bona turba Deo
 (rum!
 Ridicula insanæ, et miserae deliria mentis,
 Et quorum pueros trimos, bimosque puderet!
 35 Nonne Dij plures si sint, certare necesse
 (est,
 Utro possit uter plus? Qui non omnia possit,
 Non erit ille DEUS; sed inanis fabula vulgi.
 Este pares omnes. Pejus tum, viribus aequis,
 Concurrent, luctabuntur, poteruntque vicissim,
 40 Alternas rapere, et raptas avertere prædas,

En Numen, duo si fuerint vel Numina, nullum est.
 Nempe unum est Numen, DEUS unus, originis
 expers
 Ab se se, Æternus, qui nunquam incepit esse
 A quo principium, quotquot sunt, omnia ducunt:
 45 Unus et Omnipotens Supremus et arbiter
 (orbis,
 Omnia qui fieri, verbo uno, voceque jussit,
 Factaque sunt: idem et qui fecit, cuncta coërcet,
 Imperioque regit, nullis consortibus, unus.
 Nec semel est unus; sed ter: neque enim exigit
 (ævum
 50 Prole carens DEUS. Essetne infœcundus,
 (et orbus?
 Non ita: Prole pari gaudet, Divinus et ipse
 Filius est, Divinum et amorem spirat uterque.
 Arcanum o! Mysterium inenarrabile linguis!
 Cum non sint plures, sit cum DEUS unus et idem;
 55 Est Pater, est Verbum, Sanctus quoque
 (Spiritus ipse est:
 Trinus et est DEUS, et numero DEUS impare
 (gaudet.
 Tres sunt, et rursus sunt idemmet DEUS hi Tres.
 Filius est Patri æqualis, Patrique coævus,
 Deque DEO verus DEUS, et de Lumine Lumen,
 60 Est et uterque æque Omnipotens, Æternus
 (uterque.
 Omnipotens, Æternus item est qui Spiritus almus
 A Patre, et Verbo procedit, tanquam ab eodem
 Principio, sine principio, nec Filius, ipse,
 Nec genitus; DEUS est tamen, et Spirabile Nu
 (men.

65 Nec tres Dij, tresve Æterni, tresve Omnipotentes
Sunt, aut tres Domini. Quin contra, est ut DEUS unus
Unus item Æternus, Dominusque est, Omnipotensque.
Una est Majestas, eademque potentia, et unus
Quotquot sunt rerum, magni et Moderator Olympi.

70 Sed quid ego hæc balbutire impurissimus ore?
Ipsi en cœlestes Genij proni, atque stupore
Attoniti ingeminant ter Sanctum; plura nec audiuntur.
Impuro, turpi digitum ori impono, silesco.

JUSTITIA.

Reddet unicuique secundum opera ejus.

Ad Rom. 2. v. 6.

CARMEN X.

Credite Mortales: DEUS est Justissimus unus:
Unus falli unquam, flecti unquam nescius ille est.

Nempe DEUS: Lux est: lucis ritu omnia lumen strat,

Et fugat, et late circum omnes discutit umbras.

5 Quin tenebrosa etiam humani penetralia cordis

Rimatur. quidquid clam pectore, menteque voluntatis vis,

Ipse videt. Nullas fas hic innectere fraudes,
Nec jam mercari, aut emptos obtrudere testes,
Insanumve forum, falsa aut tabularia possis.

10 Non ille aut damnare pios, aut solvere sonantes

Ignorans quid agat temere delusus inquisitibus.

Humanus nempe hic, et pessimus error.

Deinde odium nullum, nulla illum gratia flectit.

Non patitur quemquam peccare impune. Perinde

15 Ipsi est quidquid eris, seu Rex, sive infima plebes.

Quidquid sint homines, coram illo nil sumus o-
(mnes.

Non quid quis fuerit sed quid quisque egerit unus,
Expendit, libransque æquato examine lances,
Præmia, pro meritis, aut poenas cuique rependit.

20 Fert equidem dextra palmas, ensemque
(sinistra;

Ipsius ad nutum volat atra, et jussa facessit
Mors. Idcirco homines aequo pede proterit omnes,
Et nihil Herœas, Reges nihil illa veretur.

Quid DEUS? Haud equidem passim excandescit
(in horas,

More hominum; sed enim quamquam est lentis.
(simus ira,

25 Ira terribilis DEUS est, iraque tremendus.
Cunctatur, silet, expectat multumque diuque;
Prorumpit demum, et quas dudum continet iras
Effundit. Veluti indignatur, et aggere rupto,
Quo stagnabat iners olim, et sine murmure, tan-
(dem

30 Ingens præcipitat spumoso vortice flumen,
Secum iras, stragemque ferens, sonitumque me-
(tumque,

Et certam sylvis, gregibusque virisque ruinam.
Vix illac Pastor stans forte in vertice rupis
Evasit, stragemque oculis exterritus hausit.

35 Nec meminit jacturam ovium, pecorumque
(suorum:
Nam sibi adhuc horrens totus, montique veretur,

Sed nihil ista, nihil. Majores aggerat iras
Omnipotens. Immortales accendier ignes
Jussit, et angusto, et tenebroso carcere condi,

40 Qua coit in centrum Tellus. Furit intus
(anhelus

Ignis, et obstructæ horrescunt lugubrius umbræ.
Ne tu Tartareum Phlegetonta, amnemque seve-
(rum,

Neve puta hic Stygiam pigram tristemque palu-
(dem.

Ludicra sunt isthaec. Urunt illi acrius ignes.

45 Majores multo quam quas finxere Poëtæ
Solvuntur poenæ. Quænam sint vera docebo.
Tum cum de nihilo DEUS orbem, et cuncta vo-
(cabat,

Angeli in omnipotentem conspirare superbi
Ausi, præcipites acti, subiere profunda,

50 Et primi tum supplicia illa hausere tre-
(menda.

Hi sunt Tortores hominum: torquentur et ipsi.
Immanes heu tortores, queis mille nocendi
Artes, insidiaæ mille et sævissima semper
Et mixta invidiae rabies: quod mitior usque est,

55 Erga homines DEUS, et nec promptas e-
(xerit iras.

Nec statim ut peccant cogit jam pendere poenæ.
Quin ut poeniteant rogat, invitatque benignus;
Nec nisi post seram vult plectere crimina mor-

(tem.®
Ergo indignantes illi in miracula rerum

60 Transformant se se. Tygres modo sunt,
(modoque ursi,

Impastique lupi, atque unguis rictusque minaces
Exsaturant odijs, ululantque et morsibus hærent.
Fit jam qui nuper Tygris de Tygride vultur,

Sanguinem edax inhiat miserorum, et viscera
(tundit.

70 Ast alij induit furias et terga draconum,
Vipereos stringunt ad pectora collaque nodos.
Sed quis fando, illas queat unquam dicere pœ-
(nas?

Aut infanda ullis tormenta includere verbis?
Eminet in poenis hoc unum, et acerbius hoc est,

75 Quod nunquam miseri sperant finire do-
(lores.

Heu! Suspirabunt mortem, mortemque voca-
(bunt

Incassum! Absorti nunquam absumentur ab igne!
Semper erunt, vinci vinclis, tractisque catenis,
Inter commixtas ultioribus ignibus umbras,

80 Inter et ultrices vivaci sulphure flamas.
Haec DEUS in sontes nolens, et pene coactus.

Sed quam ultro ille pijs ingentia præmia, pal-
(mas

Dividet, et facit immensum, æternumque beatos?
Obstructas cœlorum olim, nullique patentes

85 Ipse suo aspersas confregit sanguine por-
(tas.

Jamque manent secura pios felicia regna
Quo prior ascendit conspersus sanguine Victor,
Inter plaudentum choros, citharasque canentum,
Tympanaque, et strepitus inter, fremitusque tu-

90 Quosque alias faustos late plaususque jo-
(cosque,

Undique concrepuit totus laetissimus orbis.
Divitias Regum spernunt. Opulentius illi

Regnant. Sublimes Solem ipsum et Sidera cal-
(cant:

Nulli ibi sunt gemitus, aut luctus. Quidquid a-
(cerbi est

95 Inter mortales, illis longe exulat oris.
Nam lacrymas DEUS ipse manu detergit amica
Sanctorum ex oculis. Procul hinc Letumque,

(Laborque,
Angorque, et Mæror teterrima nubila, et omnes
Quae tacitae rodunt mortalia pectora curae.

100 Ritus ubique, et ubique lepos, et plena
(voluptas,

Tutaque jam tentant sanctissima gaudia pectus.
Regnat ibi Pax alma, et adhuc placidissima vul-

(tu,
Quamvis cana Fides, quae vix vestigia quon-
(dam

Impressere sui titubata, fugacia, Terris.

105 Regnat ubique et Amor, Solis nam sedi-
(bus illis

Est sincerus Amor. Beat ille hilaratque Beatos.
Non sic se se aliquis, quin tantum diligt omnes
Felices Socios, fartunatasque sodales.

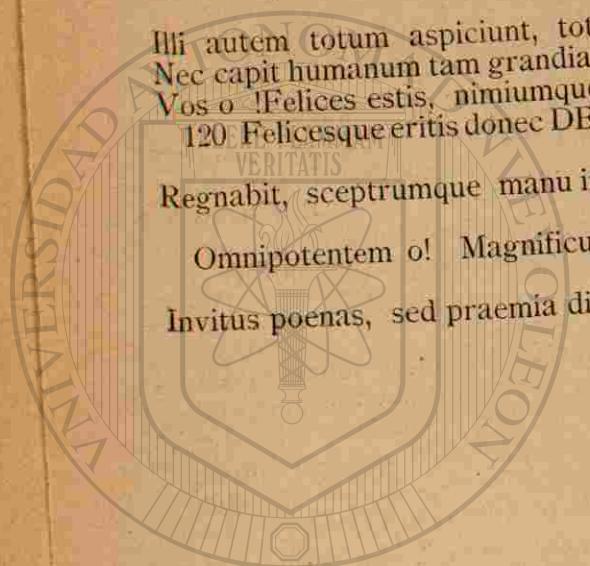
Alter in amplexu alterius suavissimus haeret,
110 Exultant, plauduntque sibi, gaudentque
(vicissim,

Alter et alterius gestit, saltatque triumphis.
Deliciarum sed tantarum fons et origo

Ipse illis DEUS est, felices minus illum
Aspiciunt: nam cesserunt aenigmata, et umbrae,

115 Quae procul accessu Divini Luminis ar-
(cent,

Mortalesque hebat visus, oculosque profa-
nos;
Illi autem totum aspiciunt, totoque fruuntur:
Nec capit humanum tam grandia gaudia pectus.
Vos o Felices estis, nimiumque beati!
120 Felicesque eritis donec DEUS altus Olym-
po
Regnabit, sceptrumque manu imperiumque te-
nebit!
Omnipotentem o! Magnificum! Qui praemia
(tanta
Invitus poenas, sed praemia dividit ultro.

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

10 Praecipue nobis mirum est ut providet
(ille.
Ut cumque exiguae res sint, ut cumque minutae,
Si modo nos homines tangunt, aut tangere pos-
(sunt,
Sollicitant illum: sumus et sua maxima cura:
Dissimulat certe, et tacitus plerumque silescit
15 Quidquid agant homines: nec confestim
(irruit ulti,

PROVIDENTIA.

Vestri autem capilli
capitis omnes numerati
sunt.

Matth. 10, v. 30.

CARMEN XI.

Et Pater, et Dominus DEUS est. Sublimis
(Olymbo
Et circumspiciens terras inde arduus omnes,
Se circum effundit, ceu Sol, et humillima quæ-
(que
Respicit, et nutrit, recreatque, foveatque calore.
5 Excubias agit insomnes noctesque diesque
Providus, et toti DEUS unus sufficit orbi.
Omnia sunt illi curae, et nil negligit unquam,
Nec cadit in laqueum, illius sine numine, passer.
Nil tamen haec angit, nihil illum haec cura fa-
(tigat.

10 Praecipue nobis mirum est ut providet
(ille.
Ut cumque exiguae res sint, ut cumque minutae,
Si modo nos homines tangunt, aut tangere pos-
(sunt,
Sollicitant illum: sumus et sua maxima cura:
Dissimulat certe, et tacitus plerumque silescit

15 Quidquid agant homines: nec confestim
(irruit ulti,

Nec manicas manibus, pedibus nec vincula ne-
(ctit,
Nec Libertati sceleratos impedit usus.
Interea ille tamen placido regit omnia nutu
Quidquid contra homines tendant, frustraque
(repugnet.
20 Net fila ipse manu, stamen sub tegmine
(textit:
Et quamvis rumpi interdum, invertique videntur:
Nunquam fila tamen coepio de tramite aberant.
En puerum Hebraeum tetro de caroere ra-
(ptum
Evehit ad solium. Tota illum Aegyptus adorat
25 Sublimem curru, et diademate tempora
(cinctum,
En quorsum fraterna odia, et quorsum impia
(vincla!
Ipsi illum fratres prono jam poplite adorant,
Olim quem Puerum iusontem et nil tale meren-
(tem,
Post intentatam crudeli funere mortem,
30 Nil veriti tanquam vilem venundare ser-
(vum.
Et paria Annales millena exempla ministrant.
I nunc et dubita, DEUS an mortalia curet?
An nullo Rectore fluant caeco omnia casu?
Aude, inferque DEO lucem, sancitoque leges,
35 Queis melius deinceps regat, et sapientius
(orbem.
Ille quidem sinit interdum se extollere sontes,
Divitijsque onerat multis, et prosperat auro;
Interea sinit in vinculis, luctuque jacere,

Paupertate premi, rerumque esse omnium ege-
(nos,
40 Vexarique pios. Hoc tu miraris, et audes
Cur hoc tam lentus patiatur? poscere causas.
Tu ne quid expediat monstrare, DEUM que do-
(cere?
Quae sint, quae fuerint, quaenam et ventura
(sequentur
Quaeque forent etiam, paullum si verteret ordo
45 Qui nunc est rerum videt, et DEUS aspicit
(unus.
Tu quis homo es? Num tu ista vides, et cernis
(acutus?
Dic mihi, si nosti, quanam ex parte aëra rupit,
Quod tete afflavit vibratum fulmen ab alto?
Quamve viam tenuit volitans nervo acta sagitta?
50 Quosve Maris fluctus veniens fudit uncta
(carina?
Ergo age sume tibi Mundi Rectoris habenas,
Et certas praescribe vias, et dicio leges,
Queis Sol, Luna, suos peragant et sidera cursus.
Heu miseros, caecosque homines! Nil cernere
(totum
55 Nec sua, nec semet regere et bene nosce-
(re possunt!
Jam pridem miseros, caecosque ab origine prima
Nos miseri et caeci primi genuere parentes,
Nigra albis passim confundimus albaque nigris.
Nescis heu nescis quae poenae sontibus instant
60 A tergo, nec quanta Pios spectantque ma-
(nentque
Praemia. Quem cernis sublimen incedere curru

Isacidem Puerum sceptrum et diadema geren-
(tem;

Num miraris adhuc quandam traxisse catenas?
Quin nihil ista, inquis, si gloria tanta manebat.

65 Quid si conspiceres et dona et regna bea-
(ta,

Quae parat ille pijs? Quid si tormenta nefanda,
Et poenas quibus exercet, torquetque nocentes?
Desine, qui fecit regat ipse, et temperet orbem,
Ille quid expadiat melius te, atque omnia novit.

70 Praeterea urit amor nostri, curaeque pa-
(ternae

Exercent illum, mentemque oculosque benignos
In nos intentos habet, et nec dimovet unquam.
Num teneri Infantis capientne oblivia Matrem? (a)
Fac capiant: Pueri fuerit fac immemor illa;

75 At non ulla tui mihi par oblivio repet,
Cura tui nostro nunquam de pectore abibit:
Alte infixa manens nunquam haec mili cura re-
(cedet.

Sic DEUS ipse suum nobis testatur amorem.
Quis tantum sperare unquam, aut quis credere
(tantum?

80 Sed quaenam ulla suum Puerum sic Ma-
(ter amavit

Sollicita ut viles velit aut numerare capillos,
Aut curare etiam Puerto an quis decidat ullus?
Ergone tanta DEUM nostri haec quoque cura
(subire?
Tanta quidem. Tanto plus nos quam Mater ama-
(vit!

(a) Isaiae 49. v. 15.

85 Ut Gallina suos glocitans vocat anxia pul-
(los,

Amplexuque foveat blando, et circumtegit alis, (a)
Sic DEUS (exemplum DEUS hoc nos ipse doce-
(bat)

Errantes licet usque vocat gemituque requirit
Anxius ut veniant: obsurdescentibus ipsis,

90 Invitisque ipsis blandissima tegmina pan-
(dit

Alarum: ingratosque etiam recreatque foveatque,
Atque sua circum materna protegit umbra.
Mirarisne DEUM se se his componere rebus
His uti exemplis? Nil dedignantur Amantes.

95 Quisquis vos, inquit, conatus laedere, tan-
(git,

Pupillam ille mihi pungit fodit impius ipsam. (b)
Hactenus ingratos homines DEUS almus ama-
vit!

Hactenus et solers, et nos, et nostra tuetur!

(a) Mat. 23. v. 37.

(b) Zachar. 2. v. 8.

Et tamen audemus, ruimusque in praelia, ritu
15 Andabatarum, et quisque suas vult figere
(leges:

Quisque sibi plaudit; damnat diversa sequentes;
Alterno et risu nos nostra explodimus ipsi,
Ridemusque alios, irridemurque vicissim.

In Mundi centro Terra olim immobilis haerens

20 Pigra quiescebat: sibi nasci et surgere
(solem,

Atque mori, inque vices alternam surgere Lu
(nam

Et totos coelorum orbes, et Sidera volvi
Circum se in gyros, stans ipsa immota videbat.
Nunc jam Tellurem placuit de sede movere,

25 Inter et errantes illam annumerare Pla
(netas.

Segnitiei ipsam tandem, piguitque quietis:
Quantum olim deses; praepes jam turbinis instar
Vertitur, immensa est, qua volvitur, orbita,
(cursu.

Interea sopor ingens, socordia Solem

30 Invasit, segnis torpet, languetque quietus
In centro, tellus ubi quandam tarda jacebat.
Vix super axe suo viginti et quinque diebus.
Convolut se se paulatim, aegreque rotatur.
Ut fessum mutat latus, insistens et eidem

35 Usque loco, et cubito innexus vix volvitur
aeger.

Quin Telluris item saepe est mutata figura.
Sphaera fuit quandam tota undique tota rotunda;
Crescere dein partim coepit, decrescere partim,
Instar ovi facta est. Primo qua desinit axis

SAPIENTIA.

Omnia in sapientia
fecisti.

Ps. 103. v. 24.

Intellexi quod o
mijum operum! Deinul
lam possit homo inve
nire rationem: et quan
to plus labor verit ad
quaerendum tanto mi
nus inveniat.

Ecclesiastes cap. 8. v. 17.

CARMEN XII.

Omnipotenti olim cum de nihilo extudit orbem
Astigit infinita quidem, at non sola Potestas:
Adfuit indivisa comes Sapientia, et ipsa

Artificis quasi dextra manus fuit Omnipotentis.

5 Omnia quae fecit, librato pondere fecit,
Mensuraque DEUS justa, numeroque peperdit
Mentis et Artis opus Divinae est orbis et unus
Qui fecit, novit, qui facta est Machina Mundi.

Admirari homines fabricam hancbene possumus
(Ultra

10 Siquid conamur; siquid molimur, et artem
Qua meditatus eam DEUS est callere putamus
Nempe insanimus, caput insanabile nostrum est.
Quid scimus quaenam fuerint primordia Mundi?

UNIVERSIDAD NACIONAL DE JUAN DE SANTOS
DIRECCION GENERAL DE BIBLIOTECAS

003339

40 Qua polus immensos orbes sustentat uter- [que]
Plana fuit: sic jussérunt Neutonus et Huigens;
Contra est nunc; bino se vertice porrigit, illac,
Qua mundi cardo est, vertexque Aquilonis, et [Austri;
Atque Aequatorem versus depressa fatiscit.
45 Passim invertuntur sic pro nostro omnia [nutu,
Ad libitumque novas leges imponimus orbi.
O bene quod nunquam nostra haec mandata fa- [cessit.
Et surdas nostris opponi legibus aures!
Deliramenta et mera sunt insomnia quidquid
50 Ignari audemus. Si nostris legibus iret
Orbis, jam dudum pessum, et susdeque ruisset.
Divina omnino est qua stat Sapientia Mundus.
Qua ratione illum Omnipotens compegerit olim,
Quave illum, postquam fecit, ratione gubernet,
55 Caligo alta est, nosque latet semperque [latebit.
Quanto plus homines insudent, plusque laborent,
Tanto equidem minus invenient: [a] pejusque la- [babunt,
Tum cum jam pedibus credent se insistere firmis.
En cœlo [nam stellarum nec nomina scimus]
60 Ursas intulimus, Taurosque Caprosque [bicornes,
Atque Leonem, et Delphinum, Cancerumque Lu- [pumque,

—
[a] Eccles 8, v. 17. et ultimo.

Atque Canem, atque etiam Leporem, pluresque [Dracones,
Et vix non totidem quot sunt animalia terris,
Sic balbutimus, sic et blateramus inepti!
65 Nec quot sint coelo stellae nemerare va- [lemus.
Unus et ipse DEUS numeravit nomina quique (a)
Stellae cuicumque appellat, numerosque recen- [set.
Vel quae calcamus pedibus, manibusque te- [nemus
Haudquaquam capimus. Mens, Ars Divina re- [fulget
70 In minimis etiam, quae nos praetervolat [omnes.
Abiectis etiam in rebus Sapientia prorsus
Digna DEO est nullaque humana imitabilis arte.
En parvum culicem. Quid toto vilius orbe est?
Et tamen ille cibos manducat, concoquit: alvus
75 Illi est, osque, cibis sugendis, atque co- [quendis
Sunt oculi gemini, pectusque animique viriles:
Bellator gestat galeamque tubamque sonantem,
Quam procul audimus cum neendum cernimus [ipsum.
Sex, octove pedes insunt, si forte libebit
80 Ire pedes. Sed multivagis quatit aëra pen- [nis,
Audet et adversos contra ire, lacessere ventos.
Praeterea arma etiam stimulumque proboscide [gestat,

(a) Ps. 146. v. 4.

Quem trux infigat totum, totumque cruentet,
Siquis ab exiguo sibi non bene caverit hoste.

85 Mole Culex minor est alias: fert lampada
(secum)

Ardentem, volat innocuus, non bella ciere
Non inflare tubam, stimulumve infigere novit;
Nam solis bellum movet, indicitque tenebris,
Nec patitur circum se atram nigrescere noctem:

90 Noctivagam alatam taedam fert ille fa-
(cemque.

Hunc *America* ferax, cum ver se se explicat al-
(mum.

Progignit passim: credas ab sulphure vivo
Accendi flamas, quas parva continent alvo
Abscondit lucem interdum, dein rursus eandem

95 Accendit quasi ludo aliquo, et sic lumine
(nictat

Ut clausis oculis nos et nictamus apertis.
Nec multum pennis se se arduus erigit ille:
Impubes aetas passim puerique sequaces
Cum clamore ruunt multo, manibusque prehen-

(dunt.

100 Rarum aliquem credas manibus portare
(pyropum;

Portant captivum culicem, et modo vita supersit,
Non illum fulgore Adamas, aequetve Pyropus.

Ludit in orbe DEUS. Sed quanta in lusibus
(ipsis

Ars est! Artificis Summi *Sapientia* summa est.

PULCHRITUDO.

Quorum si specie dele-
ctati Deos putaverunt
sciant quantó his domi-
nator eorum speciosior
est.

Sap. 13. v. 3,

CARMEN XIII.

Si quis pulchri Hominis nil miraretur, et unam
Quam jacit a tergo peramar et perditus umbram,
Et repens pedibus, pecudum de more, quaternis,
Inter blanditias inter mulcentia verba,

5 Amplexus mille, et mille oscula porgeret
(umbrae:

O quantae sannae in miserum, risusque crepa-
(rent.

Increpitare etiam dementem cuique licet:
Quid facis! Quae te miserum dementia coepit?
Quid frustra demens fugitivam amplecteris um-
(bram?

10 Si tamen illa tibi potuit formosa videri,
Nonne vides quanto Dominus formosior ipse est? R
Hunc sequere, hunc et ama. Sed nos committi-

(mus ipsi
Haec eadem, quae tantopere objurgamus acerbi
Censores: furor idem, idem nos fascinat error,

15 Atque eadem jam nos pridem dementia
(coepit.

Umbras insani sectamur, amamus et umbras.
Repimus, et lippos oculos vix tollimus unquam
Ad rerum Dominum, et cum sit Pulcherrimus
(unus)
Ille, illo nobis formosior umbra videtur.
20 Sunt, fateor, Coeli, Sol, Luna, et Sidera
(pulchra:
Stulti homines specie capti, attonitique putabant
Esse Deos; at debuerant cognoscere, quanto
Qui Solem accedit, Sole est speciosior ipso.
Ast apage ista, inquis: jam pridem insania tanta,
25 Excussa est, tantus jam dudum evanuit
(error.
Esto: et nec Solem jam homines nec Sidera
(adorent.
Quid juvat hoc, pejora sibi si Numina fingunt,
Pejoresque Deos quam sunt Sol, Sidera, Luna?
Foemina quae placuit Deus en mortalibus una
(est:
30 Haec, Luna, Aurora, Sole est et pulchrior,
(ipsi:
Hanc [ipsi ut dicunt, ultroque fatentur] *adorant.*
Eja age, et huicce tuae pulchrae bellaeque puel-
(iae
Deme animam. Quid jam superest? En triste ca-
(daver.
Extinctosque oculorum ignes, et lilia frontis
35 Pallida, pallentesque genas! Jam murice
(toto
Livent amisso, et male hiantia labra dehiscunt!
Omnia foedavit subito Mors impia! Quantam
Heu cladem! Teter successit pallor, et horror,
Incubuit super tam foedae stragis acerbum!

40 Aruit ut foenum caro, et ut flos marcuit
(agri!
O ubi nunc demum decor ille, et laeta venustas?
Nempe haec praestabat qui spiritus intus alebat,
Haec dabat illi Anima et totum, hac abeunte,
(recessit
Egregium decus et formosi gratia vultus.
45 Umbra et imago DEI, Divinique halitus
(oris
Est Anima. Haec jam compedibus, vinclisque
(soluta
Corporis, ut recreat se se! Et quae vincula rupit
Quaeque diu traxit, nec sensit, libera tandem
Miratur! Meminit coelestis originis, ardet
50 Et properare fuga, et scelerata excedere
(terra,
Illaque, unde fuit sibi origo prima, reverti.
Pulchrior est cunctis coelestibus ignibus: illam
Attoniti colorum orbes mirantur euntem.
Quaque incedit, pro floribus aurea spargunt
55 Lumina, consternuntque viam, pedibusque
(beatis
Sidera supponi et calcari ardente petuntque.
Tanto Sidereis Anima est formosior astris!
Conjice, si poteris, quanto formosior ille est,
A quo processit tanquam levis halitus, ille
60 Spiritus, et cuius mera vix est umbra et
(imago.
O DEUS, o quotquot sunt Formosissime rerum!
O si fas oculos hinc ad te attollere nostros!
Ilicet ah quantum sorderent omnia nobis!
Pulchra suapte ad se se oculos rapiuntque
(trahuntque,

65 Et Pulchri unus inest amor omnibus una
(voluptas.

Sed caecutimus nec quae sint pulchra videmus:
Decipimur miseri, et larvatis ludimur umbris.
Mentita specie capimur, formaque caduca,
Quae senio, morbo tabescit, floris et instar,

70 Decidit, aut uno Mors illam demetit ictu,
Atque immaturae falcem supponit aduncam.
En de vultu ipso faciunt jam pabula vermes:
Itque reditque: suosque ibi texit aranea casses.

Forsitan ingratum nolis intrare sepulchrum:
75 Fac vivat, vigeat Mulier formosa, juventa:

Et candore nives, ut vis, et lilia vincat.
Fac, charites veniant ipsae, admixaeque laborent
Usque ad miraculum pulchros effingere vultus.
Forte Helenam faciant, nova sint incendia Troiae

80 Hectorae certent, Agamemnoniaeque pha-
(langes:

Scuta virum, galeasque, et trunca cadavera vol-
(vat
Rursus, et horrescant Simoëntia sanguine flu-
(ctus:

Dux erit et tanta pulchra una haec foemina
(cladis.
Nulla unquam strages, aut pestis acerbior orbem

85 Vastavit, nulla aut tam dira incendia,
(flammis

Tot Populus unquam, tot Regna exhausit et ur-
(bes.

Foemina principium luctus fuit una, malique:
Unaque Mortales nos foemina perdidit omnes.
Hanc tamen, hanc homines furiosi ardent, et
(adorant.

90 Posthabito Te, contemptu, DEUS alme,
(nefando,

Sacrilego nunc thure calent,adolentur et araē,
Et prope Divini carni cumulantur honores.

Tu DEUS hanc tam flagitiosam discute no-
(ctem:

Impera, ethas Clemens tam caecas pelle tenebras
95 Ex oculis hominum miserorum, oculisque
(medere.

Caecique et stolidi stimulus avertito amoris
Te DEUS alme; unum Te cernere, Teque videre
Felices faciet nos, et sine fine beatos:
Nos quoque formosos reddes, pulchrosque, vi-
(dendo:

100 Ut pulchra est Luna, atque aliena luce re-
(nidet.

Interea DEUS alme, tuo impertire Poëtae
Divinum Lumen, Divini et Luminis auram,
Nempe ut de Te uno deinceps jam cogitet, et Te,
Nam solus tandem *Pulcher* Tu es, diligit unum.

Et mutat, vertitque locum, et consistere nescit.
Omnia vertuntur coelo terraque marique.

15 Unus mutari, maculasque vicesque subire
Duntaxat nescit DEUS. Immutabilis, idem
Qui nunc est, fuit aeternum, aeternumque ma-
nebit.
Nondum tempus erat, nec Sol, nec Luna, neque
(Astra,
Quae metirentur revoluto tempora cursu:

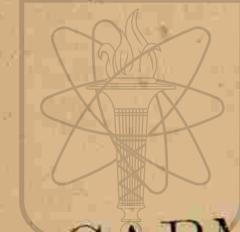
20 Necdum coelestes orbes, necdum Mare;
(Tellus
Extulerant caput e nihilo; sed cuncta nigrabant
Æternis retro tenebris, altoque sopore
Obruta, nec somno ultro unquam solvenda jace-
bant;
At DEUS idem et erat qui nunc est, quantus et
(est nunc.

25 Tempus erit, cum Sol totus noctescet, et
(alto
Praecipitata ruent pallentia Sidera coelo,
Cynthia formosos turpabit sanguine vultus,
Totus concuso titubabit cardine Mundus,
In nihilumque unde et sunt eruta cuncta redi-
(bunt;

30 At DEUS idem et erit qui nunc est quan-
(tus et est nunc.
Quantumvis paleae multae volvantur inanes
Et nebulae circum, tamen est immotus et haeret
Mole sua, et multum nubes excedit Olympus.
Non ut homo DEUS annis, aut aetate senescit.
35 Mille anni nihil illi omnino, suntque perinde

AETERNITAS, IMMUTABILITAS.

ALERE FLAMMAM
VERITATIS

Apud quem non est
transmutatio nec vicis-
tudinis obumbratio.

Jac. 1. v. 17.

Ego enim Dominus,
et non mutor.

Malach. 3. v. 6.

CARMEN XIV.

Aspice ut inconstans est, et mutatur in horas,
Et nunquam Lunae est nec vultus nec color idem.
Æmula nunc fratri, toto, et pleno ore refulget;
Dimidiata nitet nunc, dimidiata nigrescit;

5 Et nunc obtusis, modo acutis cornibus ar-
(det,

Nunc tota obruitur, penitusque immergitur um-
(bris.

Jam nusquam appetet, nec fas jam cernere Lu-
(nam,

DIRECCION GENERAL DE INVESTIGACIONES
Illius in coelo vestigia nulla supersunt.
Sic et mutantur quae subsunt omnia Lunae.

10 Quin Sol haud constat sibi, nam sordescit

[opacis

Obscoenis maculis, nec totas abluet unquam:
Densantur circum fumo, et fuligine crustae,

Tanquam hesterna dies, quae jam fugitiva re-
(cessit. [a])
Contra homines sumus instar fumi, instarque
(vaporis,
Qui fugit ex oculis, evanescitque repente.
Tantis per sumus: at mors nulla est: fumus abibit.
40 Quanto, qui vivunt, plures vixere, nec ultra
Jam sunt? Discussus vapor ille est: transiit umbra,
Quot sunt vel Reges, quorum vel nomina novit
Nemo, et vix docti an fuerint meminisse laborant?
Nec jam soli homines, Populi quoque, Regnaque
(et Urbes
45 Instabiles ut homo sunt, intereuntque ca-
(duntque.
Quae fera Carthago Romanis desuper altis
Moenibus intonuit victrix, Cannisque superba,
Ex Aniene ipso Tibri insultavit et Urbi,
Jam nihil est. Mutum quod passim littus aratur,
50 Hoc superest: disceptaturque et opinio vix
(est
Nunc: ubinam fuerint quondam Carthaginis ar-
(ces.
Quid Tyrus, et Sidon? Quid quae miracula Mun-
(do
Tot, sola enixa est Babylon? Mera nomina jam
(sunt.
Ah Babylon, Babylon! Ubi nunc Miracula, et
(Horti
55 Aërii? Turre? contermina moenia coelo?
Nusquam. Restabant quae rudera, tesquaque
(Pardis,

(a) Psalm. 89. v. 4.

Jam non sunt: ipsa haec periere: et nomina sola
E tantis aegre, et vix emersere ruinis.
Humanum nihil est firmum: Absumuntur ab annis
60 Omnia: suntque etiam lapides, et saxa ca-
(duca.
Parietibus, Muris, Regnis, atque Urbibus ipsis
Mors instat: brevis est, volucri et pede volvitur
(aetas.
Stat sua cuique dies. Mortalia cuncta peribunt.
Unum Immortale est, unum Immutabile Nu-
(men,
65 Quod nunquam retro incepit, nec desinet
(unquam.
Finem alij, sed principium nescit DEUS unus.
Uni est vita simul tota, et successio nulla,
Nullae in Mente vices: neque enim ut nos, cogi-
(tat ille:
Divinae Mentis nulla aut conceptio transit,
70 Aut amor aut odium nunc est, quod non
(erit olim,
Aut quod non fuerit retro sine fine per aevum.
Non hoc, deinde aliud, fluxa, ut nos, mente re-
(volvit:
Non animus se se studia in contraria scindit
Mobilis, aut varius nunc huc, nunc vertitur illuc:
75 Mens immota manet, manet aequa immo-
(ta voluntas:
Et solus DOMINUS sic Immutabilis ipse est.
Ad vocem, nutumque hominis stetit attonitus
(Sol
Horis bis senis, stetit et contraria Phoebe.
Quot portentifica Moses miracula Virga

80 Edidit? Omnipotens pene, et DEUS esse
(videtur;
Ægyptique DEUM Mosem DEUS ipse voca-
(bat. [a])
Praesagire, et magnifico ore tonare futura
Quamquam Divinum est; tamen hunc Mortali-
(bus aegris
indulget DEUS interdum, et concedit honorem.

85 At non incepisse unquam, prorsusque
(carere
Principio, et nec verti animo, nec mente moveri,
Hoc est esse DEUM. Nec fas concedere tantum
Mortali. DEUS ille est, qui non cooperit esse,
Immotaque queat simul amplecti omnia mente:

90 Et solus DOMINUS sic *Immutabilis* ipse
(est.

SANCTITAS.

Sanctus, Sanctus,
Sanctus Dominus
Deus.

Isa. 6. v. 3.

Apocal. 4. v. 8.

CARMEN XV.

Audiit Esaias Sacrum hunc pea canentes
Coelestes illos Genios, quibus undique senae
Surgebant alae: velabant ora duabus,
Velabantque pedes binis, binisque volabant.

5 Audit ingeminatum ipsum hunc pea Joa-
(nes:
Et quamvis alias sibi tum sumpsere figuras
Hic Hominis, Bovis, atque Aquilae illi, atque
(ille Leonis;
Hi tamen Angeli erant, et erat quoque carmen
(id ipsum:
Et SANCTUM, SANCTUMque DEUM,
(SANCTUMque caneabant.

10 Hoc indefessi ingeminant noctesque dies
(que,
Et nunquam cantu cessant, nec voce quiescunt.
Cum sint innumere quas possent dicere laudes;
Praetereunt alias; placet hanc iterare canendo:

(a) Constituit te Deum Pharaonis. Ex. 7. v. 1.

Hocque unum, Sanctum esse DEUM, meminisse
(videntur.)
15 Sciliset haec tua, SANCTE DEUS, Divina
(voluptas,
Hoc te deflectat carmen, laudumque tuarum
Praeplectet haec, hunc et paeana libentius audis,
Sanctus es, et *Santus* rursumque iterumque vo-
(cari
Mavis, quam *Sapiens Immesus*, quidquid et omne
(es.
20 Quin malles non esse DEUS Sanctusque
(manere,
Si fieri id posset, si quis DEUS improbus esset,
Quales mentita est, et quales esse volebat
Stulta supersticio, plenaque adolebat acerra.
Ante ignesque et aquae se se inter obilita prioris
25 Dissidij, cœant, aeternaque foedera jun-
(gant,
Ante dies nocti, et nigris miscebitur umbris,
Pellere dediscet nox llucem, luxque tenebras.
Ante ruet totum, quassato cardine, coelum,
Et tanti casus nos expertesque ruinae
30 Stellarum, et Solis passim calcabimus ignes,
Quam te, Sancte DEUS, tangant contagia culpae.
Sanctus es, et coeli coram Te sidera sordent.
Nec sunt munda satis. Multo illis purior es Tu,
Nemo ut Tu Sanctus: Sancti Tu regula prima,
35 Et norma es: tua Lex Sancta indelebilis
(haeret
Usque infixa animis nostris, damnatque nocentes,
Nec silet unquam, aut dissimulat, sed torquet,
(et angit,
Terrificatque animos. et surdo verbere caedit.

Siquid peccamns, siquid committimus, ipsa
40 Supplicium sibi mens est pravi conscientia facti.
Nam te sentimus praesentem, teque veremur,
Quantumvis latebras sceleri quaeramus et um-
(bras,
Sitque sine humano teste ullo, et judice crimen.
Sacntus tu es, scelerum quoque es implacabilis
(ultor,
45 Et tua nimirum, tua nos praesentia terret.
Sancta quoque est tua magna Domus, nec li-
(mina adire
Fas, cuiquamve datum, nisi sancto fine quierit,
Elueritque omnes, siquas dum vita manebat,
Admisit sordes. Quod si nondum eluit omnes,
50 Siqua inolescit adhuc, superestve, arcebi-
(tur exul
Ille Domo, Regnoque tuo, et coelestibus oris,
Exiguam donec maculam longo igne piarit,
Et nive candidior, luce et sit purior ipsa.
Humanum nimium genus est miserabile, et
(ultro
55 [Postquam primaevi nos infecere Parentes]
Labimur, infirmis gradimur per lubrica plantis.
Undique circumneunt nos millepericula, et hostes
Immites: laqueos passim illecebrosa voluptas
Abscondit, clamque aggreditur: furor, iraque
(mentem
60 Praecipitant, multa vi in praeceps omnia
(vertunt.
Interea Ambitio furit, insatiabilis ardet,
Ardet et argenti nunquam satiata libido,
Perstringitque oculos splendore, obcaecat et au-
(rum.

Sic increbrescit magis, et magis impia saevit
65 Funesta illius primae contagio noxae.
Quis queat hanc adeo exitalem avertere pestem?
Quis mundos facere ex immundo semine na-
tos? [a]

Tu solus, Tu Sancte DEUS, qui tergere labem
Antquam ut posses, vestitus corpore nostro,
70 Et carnem humanam induit: moribunda-
(que membra,
Sanguine lavisti. Nam sic insederat alte
Ut nisi Divino non posset sanguine tolli.
Nunc paucis verbis, modicisque absumitur undis
Quae macula Herōas veteres, Sanctosque Pa-
(rentes
75 Mille aliquos, alios ter mille atque amplius
(annis
Post mortem, extorres Patria, Regnisque beatis,
Carcere detinuit moesto, et nigrantibus umbris.
Quin modo flagitiū nosmet scelerisque peracti
Poeniteat memores poenae, nostrique, Deique,
80 Continuo maculis, quas ultro admisimus
(ipsi,
Abhuimur rursus verbo, dant verba salutem,
Quae facili et grandi Judex tonat ore Sacerdos.
Usque adeo Sanctus DEUS es Tu! Reddere
(Sanctos
Mortales miseros terreno et corpore cretos
85 Tu potis es solus, solus tu crimina tollis,
Efficiis et mundos quamvis ab origine prima
Infectos. Tu succurris, Tu maximus aegris
Auxiliator, opem Sanctam, viresque ministras:

(a) Job. 14. v. 4.

Deinde triumphali victoria tempora lauro
90 Ipse manu cingis; quin plus concedis ho-
(noris:
Nam Pugilem Victorem in natum Tumet adoptas.
Filius ille tibi Tuus est [Dignatio mira!] Consorumque tuae naturae tu facis ipse,
Haeredemque tuum, tuaque ipsum gratia circum
95 Undique et exornat, divino et lumine ve-
(stit.
Millia Sanctorum palmis varijsque coronis
Insignes, implent quae plura sedilia coeli
Exturbati olim vacua effecere, ruina,
Angeli ab aethereis oris in Tartara trusi.
100 Nunc Sanctorum hominum sedes chorus
(occupat illas:
Occisi Agni omnes lavere in Sanguine vestes.
Et fulgore nives, Phoebeam et lampada vincunt.
Ut varios carne induti peperere triumphos,
Sic palmae in manibus variant, variantque co-
(ronae
105 Queis depingendis nulli satis esse colores,
Nulla manus, vox nulla: silet stupefacta Poësis,
Arescuntque omnes exhaustae Aganippidos un-
(dae.
Omnibus in vultu est, qua se se a pectore fundit
Laetitia, exultant omnes, plaususque sonoros,
110 Et miscent circum choreas Agnumque
(sequuntur,
Et SANCTUM, SANCTUM, SANCTUM ingeminant-
[que,

15 Et similem indignanti, et semper acerba
(tuentem,

Semper et irata meditantem fulmina dextra.

Ah Meliora Pijs, erroremque hostibus istum!

Ingenio comis DEUS est, mireque benignus.

Omnibus hic aditus, omnes portaeque patescunt.

20 Ad Regem Regum fas est accedere cui-
(quam,

Fasque loqui, quanto et quo tempore cumque
(libebit.

Ipse suas precibus nostris accommodat aures
Et nunquam gemitus miserorum audire recusat,
Quin potius miseros ultro accersitque vocatque.

25 Vos omnes, quetquot fessi fractique la-
(bore,

Quique humeris onus, et pondus portatis ini-
(quum,

Et gemitis tristes, victique dolore, venite
Ad Me omnes, inquit, feram ego solamen, opem-

(que, [a]
Ipse humeros oneri supponam, vosque levabo,

30 Et curas demam, luctusque silere juvebo.
Vix tacitis illum lachrymis, gemituque vocamus,
Blandiinstar Zephyri, volucrique volucrior Euro,
Auxilio venit, et dextram portendit amicam.

Segnius optamus nosmet solatia nobis;

35 Ocyor et properat, citior venit ille voca-
(tus.

Quin DEUS ipse urget nos, ut quaequamque
(volemus

Poscamus: fient, inquit, quaecunque petetis.

(a) Math. 11. v. 28.

BENICNITAS.

Gustate, et videte
quoniam suavis est
Dominus.

Ps. 33. v. 9.

CARMEN XVI.

Excelsus sedet in solio stellantis Olympi
Et premit imperio DEUS, et regit omnia nutu,
Et Majestate infinita, Altissimus ille est.
Sed non Majestas, non alta Potentia frontem

5 Asperat, aspectumve trucem, vultumve
(severum
Reddit. Non illum excubiae, densaeque phalan-
(ges

Circumstant, atque armata statione coronat.
Accessum praebet facilem, nec denegat ulli,
Nec gemit exclusum se se mendicus, egenus.

10 Interea assueti nos coram Rege pavere
Circum armis, circum Excubitoribus undique
(septo,
Ut decet, et fieri omnino, prorsusque necesse est:
Quid par, quid majus male commentamur, et
(instar
Fingimus esse DEUM. pompa, fastuque tremen-
(dum,

Si Montem fortasse aliquem ab radicibus imis
Tollere, et avulsum in Mare praecipitare veli-
(mus;

40 Nulla mora in Domino est: fiet, modo rite
(petamus. (a)

Quanto est plus Solem stare aut incedere retro?
Hoc et fecit utrumque, stotit, retroque recessit.
Prospicit e Coelo (b) quasi cura agitatus amoris;
Numquid homines illum agnoscant, illumve re-
(quirant?

45 Declinaverunt omnes, (c) et terga dedere
Quid DEUS? Abjiciatne, et justas surgat in iras?
Parque pari referens, obliviousatur amoris
Usque (ut ita hoc dicam) infelicis, tergaque ver-
(tat?

Ah! Nostri meminit figmenti. (d) Et nil minus
(ille

50 Quam nos abjicere; indignari, et vertere
(terga.
Quin dolet, et sortem ex animo miseratus ini-
(quam,

Quam temere primi nobis feccre Parentes,
Vertentes terga exquirit, sequiturque fugaces,
Quos longe, ab se seaversos malus abstulit error.

55 Errabundam ut ovem, et per devia quae-
(que vagantem,
Sollicitus querit Pastor, vestigia lustrans
Per dumeta, per et vepreta, per aspera quaque.

(a) Math. 21. v. 21.

(b) Ps. 13. v. 2.

(c) Ps. 13. 3.

(d) Ipse cognovit figuratum nostrum. Ps. 102. v. 14

Et quamquam fessus tam longo errore viarum
Sudat; nec vultum meminit sudore madentem

60 Tergere, nec Solis furias aestusque veretur,
Nec gelidam noctem, matutinamque pruinam.
Interdum dulci canit ore et arun. ine carmen,
Si cantum fortasse, et vocem a moscat amicam.
Invenit tandem. Quanta, et quae gaudia miscet!

65 Ipse humeris portat, cunctosque accersit
(amicos,

Certatim ut secum solennia gaudia jungant.

Non noster Rex aut Dominus DEUS esse vi-
(detur:

Sic est humanus, sic se demittit amori.
Servi humiles sumus ipsius; sed non placet illi

70 Dicere se Dominum; nec vult nos dicere
(servos (a)

Nos illum Patrem docuit nos ipse vocare,
Filiolosque modo, et modo nos appellat Amicos (b)
Quicquid in humanis dulce est, et arripit omne.

75 Adscivisse sibi dulcissima nomina Amici,
Et Patris, magnun erga nos necedum implet amo-
(rem.

En tanquam sponsus Dominus! Quid dulcius hoc
est?

Sanctam Animam Sponsam vocat, et vocat ille
(Sororem, (c)

Dilectamque suam, et Pulchram blandamque co-
(lumbam (d)

(a) Job. 13. v. 15.

(b) Cant. 4. v. 1.

(c) Ibidem.

(d) Job. 13. v. 33.

80 Surge veni speciosa mea, et mea casta
(columba, (a)
Inque Foraminibus petrae faciam tibi nidum, (b)
Quo Milvo praedone procul secura quiescas.
Ostende o^faciem tua fac sonet auribus et vox: (c)
Nam tua vox est quam dulcis, faciesque decora.
85 Sic DEUS ipse, Deus suavis blanditur,
(amatque!
Quis nisi Divinis libris haec scripta legendo,
Talia vel dici vel scribi posse putaret?
Et quaenam tandem tutae illa foramina petrae
Sint, nisi quae manibus, quae pectore vulnera
(gestat?
90 Descripsi in manibus te, inquit: (d) descri-
(psit, et alte
Insculpsit: nec jam possit sua vulnera, cernens,
Non meminisse mei. Minus hoc; plus vulnera mor-
(tem
Pro me ferre; tulit, clavisque et sentibus horrens,
Divinum inclinans fessum caput, exspiravit.
95 Omnino et nos ut DEUS, etsine limite amavit!
Interea, ah! homines stupor execrabilis urget
Et benefactorum fera non adeo immemor ulla est,
His obsurdescunt, capere et nec posse videntur.
Et quid ego haec surdis cano frustra, et perdo
(laborem!
100 At fuerit saltem veri experientia testis:
Vos o! Mortales capere experimenta, venite,
Vosmet, quam suavis DOMINUS, gustate, videte.

- [a] Cant. 2. v. 13.
[b] Cant. 2. v. 12.
[c] V. 14.
[d] Is. 49. v. 16.

QUI FACIT MIRABILIA SOLUS.

Ps. 71. v. 18.

CARMEN XVII.

Nil admiramur nisi rarum; caetera crebro
Vilescent usu. Dubia vix luce Cometa
In coelo apparet, certatim accurrimus omnes,
Suspensosque aspectu oculos, animosque tene-

(mus;
5 Nec piget insomnem observando ducere
(noctem.

At Solem nil miramur, nec Sidera, quamvis
Quac miraremur tanto plus digna; sed illa
Vidimus a pueris, dudumque assuevimus illis.
Huic morbo DEUS ut medeatur, nosque veterno

10 Excitat et somno excutiat, miracula magna
Extenta interdum edit dextra, et ververat aures
Tanquam magno aliquo tonitru, grandique fra-
(gore.
Quam Gentem DEUS e reliquis sibi legerat

(unam

Religione piam, sanctisque Parentibus ortam

15 Vexabat Pharao; dura et editione premebat
Captivam. Totam sensim delere parabat
Impius electam stirpem, atque absumere totam
Servitio addictam infami, insanoque labori.
Armavit Mosem virga DEUS, ireque jussit,

20 Et portentorum magna vi rumpere vincla
Captivi Populi, et Regem terrere superbū.
Si scires quantam, heu! quantam Rex impie cla-
(dem)
Et tibi, et Aegypto toti virga illa ferebat!
Principio in columbrum immanem conversa, mi-
(nacem a)
25 Exsertans linguam, improvisaque guttura
(pandens,
Dentibus indignans, infrendensque ore voravit
Quos similes fecere Magi, aut fixere dracones.
Percussus virga tabo, obscoenoque crux (b)
Infectum se se obstupuit septemfluis amnis:
30 Interclusi animam, suffocatique repente
Interiere omnes sanioso in sanguine pisces.
Stagna lacus, fontes manabant sanguine putri,
Nec sedare sitim fas, aut restinguere lympha.
Dein virga Nilus rursus percussus cadem
35 Foedam colluviem densissimaque agmina
(fudit
Ranarum. (c) Totam subito urbem, compita, ca-
(illes,
Interiora etiam et secreta cubilia, mensas
Atque dapes, spissi glomeratae pulveris instar,
Miscentesque atrox, et ilaeabile murmur
40 Omnia complebant, foedabantque omnia
(ranae.
Dein Culices, (d) dein Muscarum genus o-
(mne, nigrante

- (a) Exod. c. 7. v. 10
(b) Exod. c. 9. v. 6.
(c) V. 22. et seq.
(d) V. 20,

Turbine, et obscuro nimbo coelum omne tege-
(bant,
Et noctem ex oculis, exoptatamque quietem
Et somnum, stimulo, et multo stridore fugabant.

45 Successitque mira in pecudes saevissima
(pestis: (a)
Lanigerique greges, et passim armenta jacebant
Per campos, tetro inficiebant aera tabo.
Afflxit nova deinde lues pecudesque virosque,
Sordida serpebant, gliscebant ulcera, foedi

50 Manabant, arrodebant carnem, osaque
(vermes.
Nec vero hic juvere Magos (b) praestigiae et artes
Circaceae, probrosam hanc ab se avertere pestem
Nullis carminibus miseri potuere, nec herbis.
At Rex [c] nec mentem insanam, nec ferrea cor-
(da

55 Exuerat promissa dabat, promissa nega-
(bat.
In coelum intendit Moses virgam [d] illicet omne
Horruit, et justas coelum assurrexit in iras.
Antehac vix tonitru auditum, et vix cognita
(grando
Aegyto: ira tum coelum vix viderat unquam.

60 Tum primum elisos in terram e nubibus
(ignes
Vidit et obstupuit saxosum grandinis imbre,
Et coeli irarum plenum horrisonumque fragorem.

- [a] V. 10.
[b] C. 8. v 6.
[c] V. 17. et 24.
[d] V. 12.

Depopulabatur Silvas vastabat et agros
Grando, dejectae pini, cedrique ruebant
65 Cum gemitu: diram intentabat omnia mor-
(tem-
Rex incusabat se se, et recipiscere tandem [a]
Velle videbatur; sed vix terrore solutus;
Rursus ad ingenium vecors, fraudesque redibat,
Ecce Locustarum novus et epississimus im-
(ber [b]
70 Ad virgae nutum irruit et quae grando
(reliquit
Omnia consumpsit, pessum dedit omnia dente.
Lugebant campi camposque effusa per omnes,
Perque domos etiam nubes inimica volabat,
Alatamque famen Ægypto, excidiumque ferebat,
75 At Pharaon, neendum ingenium, aut desue-
(scere fraudes.
Rursus ad imperium Mosis, virgae que vocan-
[tis,
Incubuere repentinae, horrendaeque tenebrae,
Quas sentire manu, quas attractare licebat,
Et quales nunquam retro olim viderat orbis.
80 Nulli accensi ignes poterant, funeralia nulla
Aut lucem impertiri aliquam, aut solatia ferre,
Aut tam crudelem, et tam spissam vincere no-
(ctem [c]
Terribiles visu formae, larvae que tremendo [d]
Et sonitu circum et vultu horroremque metumque

(a) V. 27.

(b) V. 4.

(c) C. 10. v. 13.

(d) Sap. 18. v. 1.

85 Augebant. Lux interea placidissima, gran-
(di [a]
Miraclo, Hebraeis, medijs ridebat in umbris.
In media Ægypto, nullam sensere priorum
Plagarum, nullas et nunc sensere tenebras.
Prodebat se se, et palam erat manus Omnipo-
(tentis.
90 At gravior clades, mage tristis plaga ma-
(nebat.
Quotquot erant primi geniti, et spes prima pa-
[rentum. [b]
Cui Pharaon haeredi sceptrum, et diadema para-
[bat,
Quique ad pristinum natus, modo primus in auras
Exisset, cunctos mors, et nox abstulit una.
95 Heu quantam, et quam tristem cladem!
[Funera ubique,
Clamoresque et singultus, et Matrum ululatus!
Tum demum victus Pharaon, [c] concessit abi-
[rent
Hebrei: et jam bina illos praeeunte columna
Ibant; sed neendum multum processerat agmen;
100 Poenituit Pharaonem. Ipse, innumeraeque
[phalanges,
Et quot erant Currus, [d] et equi, atque exerci-
(tus omnis
A tergo instabant, nova rursum nectere vincla,
Atque iterum totam captivam adducere gentem.
Ut vidit Moses venientes, sustulit alte

(a) V. 22.

(b) Ex. 12. v. 29.

(c) Ex. 13. v. 17.

(d) V. 27,

105 Virgam et Erythraeos percussit verbere
[fluctus.
Tum vero, Mare divisum [mirabile dictu]l
Terram inter fluctus, nudamque reliquit arenam.
Hinc atque hinc undae [Mirum!] in latera ardua
[utrinque
Arrectae steterunt, vasti instar mostis, et ibant
110 Insuetum per iter, siccisque per aequora
[plantis
Hebraei. Pharao sed enim, Currusque Virique
Cum grandi armorum fremitu, et clamore sequaci
Instabant, qua per fluctus via strata patebat.
Insani, qui credabant, iter illud apertum
115 Esse sibi! Adverso contra stans littore Mo-
[ses
Virga iterum increpuit. Portentum! Protinus al-
[tae [a]
Undarum moles et praeruptissimi aquarum
Montes, praecipites superincubuere, superbum
Et Regem, et cum Rege Acies, Currusque, Vi-
[rosque
120 Una omnes, atque infanda involvere ruina,
Gurgitibusque, et mantosis vastique sepulchris.
Totnuper, nusquam apparebant. Nemo superstes,
Qui saltem cladem Aegypto, et portenta refer-
[ret [b]
En quantam Aegypto, cladem virga illa ferebat!
125 Magnus nimirum ó DEUS, et solus DEUS
es Tu!
Vilemetiam virgam, cumvis, facis Omnipotentem!

[a] Ex. 14, v. 6.

[b] Unos ex eis non remansit Ps. 105 v.11.

REFUGIUM.

DEUS noster refu-
gium et virtus, adju-
t r in tribulationibus,
quae invenerunt nos
nimis.

Ps. 45. v. 2.

CARMEN XVIII.

Quam sumus ah! miseri mortales! Nascimur
[omnes
Flendo: sentimus primo ipso in limine vitae
Quae mala nos, et quanta manent, et poenitet
(auram
Vitalem hausisse, et materno exisse sepulchro.
5 Flendo etiam morimur. Lachrymae tunc
[sponte fluentes
Injussae exsiliunt, morientum et lumina claudunt.
Humanum luctus vitam concludit utrinque,
A luctu ordimur, luctu finimus eandem:
A fine in finem lachrymarum uberrima vita est.
10 Felices quibus extremas; aegreque caden-
[tes (a)
Expressit jam mors lachrymas! Felicior ille (b)
Qui needum natos, nec vidit quae mala fiunt

(a) Ecclesiastes c. 4.

(b) V. 2.

Sub Sole, et neicum cervice exceptit acerbum
Triste jugum, infelices quod portamus Adami (a)
15 Posteri ab ipso utero jam Matris ad usque
[Sepulchrum!
Vita Mare, et Littus Mors est quo tendimus.
[Illac
Imus per fluctus, et amarum undique aquarum
Conflictus, per mille vices, per mille pericula.
Quemque suae exercent poenae, curaec remor-
(dent
20 Arcanae: suus unicuique recipracat aestus,
Itque reditque, et sopori, et requiescere nescit.
Hunc morbi excruciant; illum premit improba
egestas.
Dives hic est, illum sitis insatiabilis auri
Urit, pauperieque ipsa crudelius angit.
25 Ardet adhuc pejus miser hic, cui subdidit
(ignes
Insanos malesuadus Amor, probrosa Libido.
Hic capu efferre, et dominari, et anhelat honores:
Nec tamen assequitur. Sunt umbrae, umbraeque
(fugaces.
Huic inimicitiae sunt, insidiasque veretur,
30 Horretque, et pavidus passim timet arma,
(venena.
Cives hic, illic agitat discordia Fratres:
Vitriscus huic asper; dura illi, et iniqua noverca:
Huic uxor crux est, dandum jam nauseat illam.
Contra hic uxorem nuper sibi luget ademptam
35 Morte, et funereas taedas, taedasque ju-
(gales

(a) Ecclesiastici. c. 40 v. 12.

Heal simul accensas. Matrem hic, hic luget Ami-
(cum:
Hic Puerum, qui nimirum spes sola Parentis,
Morte sua tristem, solumque reliquit, et orbum.
Sed quis percensere mala, atque incommoda re-
(rum
40 Humanatum, aut inumeros numerare
(labores?
Ut morimur nempe, utque orimur, sic vivimus
(omnes
Flendo. Haec sors nostra est. Vel cum tranquilla
(videntur
Omnia, cum praefert fusissima grandia vultus,
Laetitiamque sonant risusque, jocique petulci;
45 Cor luget: lachrymas male concoquit et
(premit intus.
Omnia felle madent. Nusquam sincera voluptas.
Conscius angorum, curarum et quisque suarum,
Quisque alium; semet nemo putat esse beatum.
Crescent invidia magis hac mala nostra, quod
(unos
50 Nos miseros, unos infausto sidere natos;
Fausto alias, tristi delusi errore putamus.
Ac veluti excelsum Montem e convalle profunda
Cum procul aspicimus, contingere vertice coelum
Credimus: at si illae fortasse ascendimus ipsi,
55 A coelo immensum quid adhuc distare vi-
(demus.
Etnihil ad coelum ultra vallem assurgere montem:
Sic alij est alius; sibi nemo est ipse beatus.
Error! Mortales aeque miseri sumus omnes!
Ecquis tam felix fuit, est ve, ut plura nec optet!
60 Ecce Pax animi nullo turbata tumultu

Constitit? Heu! nostris quam longe illa exulat
(oris)

Siquando ostendit se se Mortalibus aegris;
Ilicet aversata ipsos, terrasque perosa,
Subtrahit aspectu se se, et fugitiva recedit,

65 Vix abeuntem illam suspiria nostra se-

(quuntur,
Succedunt animi angores, et pectora rodunt,
Subque alto effodiunt sibi corde cubilia curae.

Nec nos obniti contra tantumve, nec ipsae
Quem posuere semel curae, desuescere nidum.

70 Queiscunque adversis rebus, vel casibus

Stare animo immotum, ceu stat Marpesia cautes,
Et nec sentire, ut jactat bona turba Sophorum,
Grandiloquae nugae, mera sunt, et inania verba.

Sentimus mala nostra nimis, nec marmore nobis

75 Obriguit, nec fusum e ferro est, aereve

(pectus.
Proh! nimium infirmi sumus, et succumbimus

(ultra:
Deficiunt vires, languet cor, vivere taedet.

Utcunque horribilis Mors est, evanuit horror:

Plerumque optamus mortem, amplexuque voca-

80 Tanta infelicitas mortalis taedia vitae!
Nempe procellosum semper, nunquam quietum,

Vita mare est. Crebris miseri ludibria ventis

Volvimus huc illuc, et circumvolvimus undis.

Humanum nihil in tantis opis esse periclis

85 Quod queat affictosve manu, auxilioque

Tu Deus unum es perfugium, espes una salutis
[levare.

Quae superest. Desperatis succurrere rebus
Unus tu, et solus potes, atque imponere, nutu,
Quam libet irato tranquilla silentia ponto.

90 Impera, et attoniti fluctus, ventique sile-

(bunt.
Obruimur. Tu porge manum, mediasque per un-

(das
Tuti incedemus pedibus. Calcabimus aequor,
Nec pandet se se, conculcatumve dehiscet,
Nec titubabit enim, nec nos vestigia fallent.

SPIRITUS DOMINI REPLEVIT ORBEM
TERRARUM.

Sap. 1. v. 7.

CARMEN XIX.

Postquam ab olivarum extollens se monte, vo-
(lucri.
Nube sedens, de mactata ab se Morte trium-
(phum (a)
Victor agens, super astra redux concendit JE-
(SUS:
Qui fidi comites fuerant illum usque sequuti,
5 Cum jam frustra oculis ipsum sequerentur
(euntem,
Atque ibi ne haererent monuisset nuntius Ales, (b)
Tum demum ad Solyma inviti, tardique reversi.
Omnes gestire, et laetari; rursus et omnes
Flere, et sublatum sibi suspirare Magistrum.
10 Utsoliti, cum de nido usque ad nubila librat
Se se Aquila, implumes pulli pipire, querique.
Omnibus idem animus: conclusi paupere tecto,
In coelum mente erecti, pia vota precesque
Urgebant. Aderat JESU Sanctissima Mater, (c)
15 Lenibatque suis moerentia pectora verbis,
Et Gnati absentis munusque, vicesque gerebat.
Jamque dies decies quinque, et solemnia sacra

[a] Act. C. 1. v. 9

[b] " " V. 11.

[c] " " V. 14.

—91—

Instabant, PENTECOSTE de nomine dicta, (a)
Cum subito, sudo coelo, pigro aere toto;
20 Improvisum, ingens late increbrescere
(mur mur,
Et fragor audiri immanis, quasi saeva procella
Ingrueret; ruerentque in atrocia praelia venti.
Axe suo credas emotum, et cardine vulsum
Inclinari, actum praecipit descendere coelum.

25 Sed majus quid erat: nam demittebat O-
(lymbo
Se DEUS: Ecce DEUS, sanctum, et Spirabile
(Numen
Cum sonitu venit, et vibratus ab aethere turbo
Flammarum, jubar immortale, innoxius ignis
Effundit se se in MATREM, Sanctumque Sena-
[tum.

30 Dein varie in varias linguas formatur: et
signe
Desuper incumbente, DEUS, DEUS insidet ipse,
Omnipotens vigor, Arcana, Infinitaque virtus.

Extemplo firmati animi: quique ante latebras
Captabant pavidi, nec se producere coram,
35 Audebant; ultro irrumpunt, ardentesque fa-

(teri
Discipulos, comitesque Hominis se se illius esse,
Crudeli nuper, probosa et morte perempti.
Quem vos suppicio infami, mortique dedistis (b)
Hunc DEUS inmortalem ad vitam a morte re-
duxit. (c)

(a) Act. C. 2. v. 1 et seq.

(b) " " V. 23. 24.

(c) " " V. 32.

40 Hisce oculis vivum, et redivivum vidimus
(illum
Nosmet, cumque illo nos manducavimus ipsi.
Hic est quem vates Sancti, cuem oracula vestra
Olim venturum, dudum vos ante monebant.
Talia dum memorant, non verba; sed ore tonare
45 Ore videbantur proferre, et pectore flam-
(mas.
Tum forte ad Solyma, et Templum concursus,
(et ingens
Undique fervebat prisca ad solemnia turba.
Parthi ibi pugnaces a tergo, cladeque Crassi (a)
Insignes: Medique suo Dejoce superbi:
50 Qui Tigri, Euphrate hac, illac clauduntur;
(et arva
Inter utrumque colunt: qui Thermodonta, Ly-
(cumque,
Sangariumque bibunt: quos ira, et murmure ter-
(ret
Horrisono undarum pontem indignatus Araxes:
Quique habitant qua consurgens juga mittit in
(omnem
55 Quam vasta est Asiam Taurus, mons ma-
(ximus orbis:
Gens quoque cui magnum quandam latrator A-
(nubis
Numen: et indigenae Libya, Libycaeque Cyre-
(nes:
Et quos ubere alit laeto celeberrima centum
Urbibus, immitti et Rhadamantho Gnossia tellus:

[a] Act. c. 2, v. 9 et. seq.

60 Et qui multa adolescent, pretiosaque thura
(Sabaei,
Diversi linguis, diversi moribus omnes.
Quisque tamen patria lingua se, et voce doceri (a)
Credebant. Nova inauditae commercia linguae
Attoniti auscultabant. Vox eadem, et sonus
(idem, (b)
65 Jam non idem; alias (mirum!) totidemque
(sonabat
Linguas, quot varias illabebatur ad aures.
Orbem Terrarum vox illa, et Spiritus ille
Implavit. Portenta Deus, simulacra nefanda
Dejecit, queis sacrilegas extruxerat aras
70 Caeca supersticio, plenaque adolebat acerra.
Bis seni illi homines indocti, ac retia tantum
Tractare, et pisces hamo prensare periti;
Aura Divina aflatii, facti organa Sancti
Spiritus, Ignigenae intonuere. Tonitrua coelum
75 Terrasque, et mare concussere, audita per
(omnes
Qua se se extremos in fines porrigit orbis.

IN OMNEM TERRAM EXIVIT SONUS EORUM, ET IN
FINES ORBIS TERRAE VERBA EORUM.

Ps. 18. v 5.

FINIS.

(a) Act. c. 2, v. 7, 8.
(b) " " v. 12.

